

Wydanie polskie

Legislacja

Tom 50

28 czerwca 2007

Spis treści

I Akty przyjęte na mocy Traktatów WE/Euratom, których publikacja jest obowiązkowa

ROZPORZĄDZENIA

- ★ **Rozporządzenie Rady (WE) nr 708/2007 z dnia 11 czerwca 2007 r. w sprawie wykorzystania w akwakulturze gatunków obcych i niewystępujących miejscowo** 1

II Akty przyjęte na mocy Traktatów WE/Euratom, których publikacja nie jest obowiązkowa

DECYZJE

Rada

2007/435/WE:

- ★ **Decyzja Rady z dnia 25 czerwca 2007 r. ustanawiająca Europejski Fundusz na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich na lata 2007–2013 jako część programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”** 18

I

(Akty przyjęte na mocy Traktatów WE/Euratom, których publikacja jest obowiązkowa)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR 708/2007

z dnia 11 czerwca 2007 r.

w sprawie wykorzystania w akwakulturze gatunków obcych i niewystępujących miejscowo

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 37 i art. 299 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z art. 6 Traktatu przy ustalaniu i realizacji polityk i działań Wspólnoty, w szczególności w celu wspierania stałego rozwoju, muszą być brane pod uwagę wymogi ochrony środowiska naturalnego.
- (2) Akwakultura jest szybko rozwijającym się sektorem, w którym poszukuje się możliwości wprowadzania innowacji i nowych rynków zbytu. W celu dostosowania produkcji do warunków rynkowych sektor akwakultury powinien różnicować hodowane gatunki.
- (3) W przeszłości akwakultura czerpała korzyści gospodarcze z wprowadzania gatunków obcych i przenoszenia gatunków niewystępujących miejscowo (na przykład pstrąga tęczowego, ostrygi wielkiej i łososia), a celem polityki na przyszłość jest optymalizacja korzyści związanych z wprowadzaniem i przenoszeniem przy jednoczesnym uniknięciu zmian w ekosystemach, zapobieganiu negatywnym biologicznym interakcjom z populacjami miejscowymi, w tym zmianom genetycznym, oraz ograniczaniu rozprzestrzeniania gatunków niedocelowych i ich szkodliwego oddziaływania na siedliska przyrodnicze.
- (4) Inwazyjne gatunki obce uważane są za jedną z głównych przyczyn wymierania gatunków rodzimych i utraty

bioróżnorodności. Na podstawie art. 8 lit. h) Konwencji o różnorodności biologicznej, której stroną jest Wspólnota, każda umawiająca się strona jest zobowiązana, w miarę możliwości i w zależności od przypadku, do zapobiegania wprowadzaniu, a także do kontrolowania lub eliminowania tych gatunków obcych, które zagrażają rodzimym ekosystemom, siedliskom lub gatunkom. W szczególności Konferencja Stron Konwencji o Różnorodności Biologicznej przyjęła decyzję VI/23 w sprawie gatunków obcych zagrażających ekosystemom, siedliskom lub gatunkom, której załącznik określa podstawowe zasady zapobiegania, wprowadzania i łagodzenia oddziaływań takich gatunków obcych.

- (5) Przenoszenie gatunków w granicach ich naturalnego zasięgu na obszary, na których nie występują one ze szczególnych względów biogeograficznych, może stanowić zagrożenie dla ekosystemów istniejących na tych obszarach i powinno być objęte niniejszym rozporządzeniem.
- (6) W związku z powyższym Wspólnota powinna opracować własne przepisy ramowe w celu zapewnienia odpowiedniej ochrony siedlisk wodnych przed ryzykiem związanym z wykorzystywaniem gatunków nierodzimych w akwakulturze. Przepisy te powinny obejmować procedury analizy potencjalnego ryzyka, przyjmowanie środków opartych na zasadach działania zapobiegawczego i ostrożności, jak również przyjęcie, w razie konieczności, planów awaryjnych. W procedurach należy wykorzystać doświadczenia nabyte w trakcie wdrażania dotychczas przyjętych dobrowolnych przepisów ramowych, a zwłaszcza kodeksu postępowania Międzynarodowej Rady Badań Morza (ICES) w sprawie wprowadzania i przenoszenia organizmów morskich oraz kodeksu postępowania i podręcznika procedur Europejskiej Komisji Doradczej ds. Rybactwa Śródlądowego (EIFAC) w celu rozpatrzenia kwestii wprowadzenia i przenoszenia organizmów morskich i słodkowodnych.

⁽¹⁾ Dz.U. C 324 z 30.12.2006, str. 15.

- (7) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu powinny pozostawać bez uszczerbku dla dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne ⁽¹⁾, dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory ⁽²⁾, dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej ⁽³⁾ oraz dyrektywy Rady 2006/88/WE z dnia 24 października 2006 r. w sprawie wymogów w zakresie zdrowia akwakultury i produktów akwakultury oraz zapobiegania niektórym chorobom zwierząt wodnych i zwalczania tych chorób ⁽⁴⁾.
- (8) Potencjalne ryzyko, które w niektórych przypadkach może mieć daleki zasięg, początkowo jest bardziej widoczne na poziomie lokalnym. Lokalne środowiska wodne we Wspólnocie są bardzo zróżnicowane, a państwa członkowskie dysponują odpowiednią wiedzą i doświadczeniem, aby dokonywać oceny i zarządzać ryzykiem dla środowisk wodnych podlegających ich zwierzchności lub jurysdykcji. W związku z powyższym realizacja działań przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu powinna wchodzić przede wszystkim w zakres odpowiedzialności państw członkowskich.
- (9) Należy wziąć pod uwagę, że przemieszczanie gatunków obcych lub niewystępujących miejscowo, które mają być trzymane w zamkniętych zakładach akwakultury, bezpiecznych i niosących z sobą niskie ryzyko wydostania się, nie powinno podlegać uprzednim ocenom ryzyka ekologicznego.
- (10) Niemniej jednak w przypadkach, gdy ryzyko jest istotne i może negatywnie wpływać na pozostałe państwa członkowskie, powinien istnieć wspólnotowy system konsultacji z zainteresowanymi stronami i zatwierdzenia zezwoleń przed ich udzieleniem przez państwa członkowskie. Komitet Naukowy, Techniczny i Ekonomiczny ds. Rybołówstwa (STECF), ustanowiony na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 z dnia 20 grudnia 2002 r. w sprawie ochrony i zrównoważonej eksploatacji zasobów rybołówstwa w ramach wspólnej polityki rybołówstwa ⁽⁵⁾, powinien zapewnić doradztwo naukowe podczas tych konsultacji, a Komitet Doradczy ds. Rybołówstwa i Akwakultury, utworzony na mocy decyzji Komisji 1999/478/WE ⁽⁶⁾, powinien udzielać zainteresowanym stronom doradztwa w dziedzinie akwakultury i ochrony środowiska.
- (11) W niektórych częściach Wspólnoty niektóre gatunki obce są powszechnie stosowane w akwakulturze od dłuższego czasu. Działania związane z takim wykorzystaniem powinny być traktowane w odmienny sposób, pozwalający

na ich rozwój bez żadnych dodatkowych obciążeń administracyjnych, pod warunkiem że źródło może dostarczać zasobów wolnych od gatunków niedocelowych. Zainteresowanym tym państwom członkowskim powinno umożliwić się wprowadzanie ograniczeń wykorzystania na swoim terytorium takich gatunków stosowanych od dłuższego czasu.

- (12) Żaden z przepisów niniejszego rozporządzenia nie powstrzymuje państw członkowskich od uregulowania w prawie krajowym trzymania gatunków obcych lub niewystępujących miejscowo w prywatnych akwariach i stawach ogrodowych.
- (13) Środki niezbędne do wprowadzenia w życie niniejszego rozporządzenia powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji ⁽⁷⁾.
- (14) W celu zapewnienia skuteczności w przypadku dokonywania zmian w załącznikach I, II, III i IV niezbędnych do ich dostosowania do postępu technicznego i naukowego powinno stosować się procedurę zarządzania, o której mowa w art. 30 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 2371/2002,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEDMIOT, ZAKRES ZASTOSOWANIA I DEFINICJE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia przepisy ramowe regulujące praktyki stosowane w akwakulturze w odniesieniu do gatunków obcych i niewystępujących miejscowo w celu oceny i zminimalizowania ewentualnego oddziaływania tych gatunków oraz wszelkich gatunków niedocelowych na środowisko wodne, przyczyniając się w ten sposób do zrównoważonego rozwoju tego sektora.

Artykuł 2

Zakres zastosowania

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do wprowadzania gatunków obcych i przenoszenia gatunków niewystępujących miejscowo w celu ich wykorzystania w akwakulturze Wspólnoty, mających miejsce po dacie rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 25 ust. 1.

2. Niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do przenoszenia gatunków niewystępujących miejscowo w obrębie państw członkowskich, z wyjątkiem przypadków, w których przesłanki naukowe dają podstawy do przewidywania zagrożeń ekologicznych spowodowanych przeniesieniem. W przypadku powołania na podstawie art. 5 komitetu doradczego komitet ten będzie odpowiedzialny za ocenę ryzyka.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23. Decyzja zmieniona decyzją 2006/512/WE (Dz.U. L 200 z 22.7.2006, str. 11).

⁽¹⁾ Dz.U. L 175 z 5.7.1985, str. 40. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 156 z 25.6.2003, str. 17).

⁽²⁾ Dz.U. L 206 z 22.7.1992, str. 7. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2006/105/WE (Dz.U. L 363 z 20.12.2006, str. 368).

⁽³⁾ Dz.U. L 327 z 22.12.2000, str. 1. Dyrektywa zmieniona decyzją nr 2455/2001/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 331 z 15.12.2001, str. 1).

⁽⁴⁾ Dz.U. L 328 z 24.11.2006, str. 14.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 358 z 31.12.2002, str. 59.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 187 z 20.7.1999, str. 70. Decyzja zmieniona decyzją 2004/864/WE (Dz.U. L 370 z 17.12.2004, str. 91).

3. Niniejsze rozporządzenie obejmuje wszystkie działania w zakresie akwakultury mające miejsce na terytorium objętym jurysdykcją państwa członkowskiego, niezależnie od ich rozmiaru lub specyfiki. Obejmuje ono wszystkie hodowane obce lub niewystępujące miejscowo organizmy wodne. Obejmuje ono akwakulturę, bez względu na wykorzystywaną formę środowiska wodnego.

4. Niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do trzymania ozdobnych zwierząt lub roślin wodnych w sklepach zoologicznych, centrach ogrodniczych, zamkniętych stawach ogrodowych lub akwariach, które spełniają przepisy art. 6 decyzji Komisji 2006/656/WE z dnia 20 września 2006 r. ustanawiającej warunki zdrowotne zwierząt oraz wymogi dotyczące świadectw wymaganych przy przywozie tropikalnych ryb dla celów ozdobnych⁽¹⁾ lub zakładów wyposażonych w systemy oczyszczania ścieków spełniające cele określone w art. 1.

5. Z wyjątkiem art. 3 i 4, niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do gatunków wymienionych w załączniku IV. Oceny ryzyka, o której mowa w art. 9, nie stosuje się do gatunków wymienionych w załączniku IV, z wyjątkiem przypadków, w których państwa członkowskie pragną podjąć środki mające na celu ograniczenie wykorzystania danych gatunków na ich terytorium.

6. Przemieszczanie gatunków obcych lub niewystępujących miejscowo, które mają być trzymane w zamkniętych zakładach akwakultury, nie powinno podlegać uprzednim ocenom ryzyka ekologicznego, z wyjątkiem przypadków, w których państwa członkowskie pragną podjąć odpowiednie środki.

7. Wprowadzanie i przenoszenie w celu wykorzystania w „zamkniętych zakładach akwakultury” może w przyszłości zostać zwolnione z wymogu uzyskania zezwolenia określonego w rozdziale III, w oparciu o nowe informacje i zalecenia naukowe. Oczekuje się postępów w naukowym rozumieniu bezpieczeństwa biologicznego nowoczesnych systemów zamkniętych, między innymi dzięki finansowanemu przez Wspólnotę badaniom gatunków obcych. Odpowiednia decyzja zostanie podjęta najpóźniej dnia 31 marca 2009 r. po zakończeniu procedury określonej w art. 24.

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „akwakultura” oznacza działalność określoną w art. 3 lit. d) rozporządzenia Rady (WE) nr 1198/2006 z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rybackiego⁽²⁾;
- 2) „otwarty zakład akwakultury” oznacza zakład, w którym akwakultura jest prowadzona w środowisku wodnym nieoddzielonym od dzikiego środowiska wodnego za pomocą barier uniemożliwiających ucieczkę hodowanych osobników lub materiału biologicznego, które mogłyby przeżyć, a następnie rozmnażać się;
- 3) „zamknięty zakład akwakultury” oznacza zakład, w którym akwakultura jest prowadzona w środowisku wodnym z odzyskiem wody, oddzielonym od dzikiego środowiska wodnego za pomocą barier uniemożliwiających ucieczkę hodowanych osobników lub materiału biologicznego, które mogłyby przeżyć, a następnie rozmnażać się;
- 4) „organizmy wodne” oznaczają wszelkie gatunki żyjące w wodzie należące do królestwa zwierząt, roślin i pierwotniaków, łącznie z dowolnymi częściami, gametami, nasionami, jajami lub zarodnikami ich osobników, które mogłyby przeżyć, a następnie rozmnażać się;
- 5) „organizmy poliploidalne” oznaczają sztucznie stworzone organizmy tetraploidalne (4N). Są to organizmy wodne, u których liczba chromosomów w komórkach została podwojona za pomocą technik manipulacji komórkami;
- 6) „gatunki obce” oznaczają:
  - a) gatunki lub podgatunki organizmu wodnego obecne poza ich znanym naturalnym zasięgiem i obszarem występowania;
  - b) organizmy poliploidalne i zdolne do rozrodu gatunki sztucznie zhybrydyzowane, niezależnie od ich naturalnego zasięgu lub obszaru występowania;
- 7) „gatunki niewystępujące miejscowo” oznaczają gatunki lub podgatunki organizmów wodnych, które ze względów biogeograficznych nie występują w strefie mieszczącej się w granicach ich naturalnego zasięgu występowania;
- 8) „gatunki niedocelowe” oznaczają gatunki lub podgatunki organizmu wodnego o prawdopodobnym szkodliwym wpływie na środowisko wodne, które w sposób niezamierzony są przemieszczane wraz z wprowadzanymi lub przenoszonymi organizmami wodnymi, z wyłączeniem organizmów wywołujących choroby, które zostały objęte dyrektywą 2006/88/WE;
- 9) „przemieszczanie” oznacza wprowadzenie lub przeniesienie;
- 10) „wprowadzenie” oznacza proces, w wyniku którego gatunek obcy zostaje przemieszczony w sposób zamierzony do środowiska poza naturalnym zasięgiem występowania w celu wykorzystania tego gatunku w akwakulturze;
- 11) „przeniesienie” oznacza proces, w wyniku którego gatunek niewystępujący miejscowo zostaje w sposób zamierzony przemieszczony w ramach swojego naturalnego zasięgu występowania, w celu jego wykorzystania w akwakulturze, na obszar, na którym wcześniej nie występował ze względów biogeograficznych;
- 12) „uwolnienie pilotażowe” oznacza dokonane na niewielką skalę wprowadzenie gatunku obcego lub przeniesienie gatunku niewystępującego miejscowo z zamiarem oceny interakcji ekologicznej z gatunkami i siedliskami rodzimymi, co ma na celu zbadanie założeń oceny ryzyka;
- 13) „wnioskodawca” oznacza osobę fizyczną lub prawną lub podmiot, składających wniosek o zezwolenie na dokonanie wprowadzenia lub przeniesienia organizmu wodnego;
- 14) „kwarantanna” oznacza proces, w wyniku którego organizmy wodne i organizmy z nimi związane mogą być utrzymywane w pełnej izolacji od otaczającego środowiska;

⁽¹⁾ Dz.U. L 271 z 30.9.2006, str. 71.

⁽²⁾ Dz.U. L 223 z 15.8.2006, str. 1.

- 15) „stacja kwarantanny” oznacza zakład, w którym organizmy wodne i organizmy z nimi związane mogą być utrzymywane w pełnej izolacji od otaczającego środowiska;
- 16) „przemieszczanie rutynowe” oznacza przemieszczenie organizmów wodnych ze źródła, które ma niskie ryzyko przeniesienia gatunków niedocelowych i które, ze względu na specyfikę organizmów wodnych lub wykorzystywanej metody akwakultury, jak np. systemy zamknięte zdefiniowane w pkt 3), nie niesie ze sobą ryzyka wystąpienia ekologicznych działań niepożądanych;
- 17) „przemieszczanie nierutynowe” oznacza przemieszczanie organizmów wodnych, które nie spełnia kryteriów przemieszczania rutynowego;
- 18) „przyjmujące państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, na którego terytorium wprowadzane są gatunki obce lub przenoszone gatunki niewystępujące miejscowo;
- 19) „wysyłające państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, z którego terytorium wprowadzane są gatunki obce lub przenoszone gatunki niewystępujące miejscowo.

ROZDZIAŁ II

OGÓLNE ZOBOWIĄZANIA PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

Artykuł 4

Środki służące unikaniu niekorzystnych skutków

Państwa członkowskie zapewniają przyjęcie wszystkich stosownych środków w celu uniknięcia niekorzystnych skutków dla bioróżnorodności, w szczególności dla funkcjonowania gatunków, siedlisk i ekosystemów, jakie mogą wyniknąć z wprowadzenia lub przeniesienia organizmów wodnych i gatunków niedocelowych występujących w akwakulturze i rozprzestrzeniania się tych gatunków w środowisku naturalnym.

Artykuł 5

Organy decyzyjne i doradcze

Państwa członkowskie wyznaczają właściwy organ lub organy odpowiedzialne za zapewnienie zgodności z wymaganiami niniejszego rozporządzenia („właściwy organ” lub „właściwe organy”). Każdy właściwy organ może ustanowić wspomagający go komitet doradczy, który dysponuje odpowiednią wiedzą naukową („komitet doradczy”). Jeśli państwo członkowskie nie ustanowi komitetu doradczego, zadania takiego komitetu określone w niniejszym rozporządzeniu przejmuje „właściwy organ” lub „właściwe organy”.

ROZDZIAŁ III

ZEZWOLENIA

Artykuł 6

Wniosek o udzielenie zezwolenia

1. Podmioty gospodarcze działające w dziedzinie akwakultury i zamierzające podjąć działania w celu wprowadzenia gatunku obcego lub przeniesienia gatunku niewystępującego miejscowo nieobjętego art. 2 ust. 5 występują z wnioskiem o udzielenie

zezwoleń do właściwego organu przyjmującego państwa członkowskiego. Można składać wnioski dotyczące wielokrotnego przemieszczania trwającego przez okres nie dłuższy niż siedem lat.

2. Wnioskodawca dołącza do wniosku dokumentację zgodną z orientacyjnymi wytycznymi wymienionymi w załączniku I. Komitet doradczy wydaje opinię określającą, czy wniosek zawiera wszystkie informacje wymagane do stwierdzenia, czy proponowane przemieszczenie jest rutynowe czy nierutynowe i czy w związku z tym można je zaakceptować, a następnie informuje o swojej opinii właściwy organ.

3. Do końca okresu zezwolenia można złożyć wniosek o kolejne zezwolenie, powołując się na zezwolenie wcześniejsze. Jeśli nie udokumentowano niekorzystnych skutków dla środowiska, proponowane przemieszczenie uznaje się za przemieszczenie rutynowe.

Artykuł 7

Typ przemieszczenia objętego wnioskiem

Komitet doradczy wydaje opinię stwierdzającą, czy przemieszczenie objęte wnioskiem ma charakter rutynowy czy nierutynowy oraz czy uwolnienie musi być poprzedzone kwarantanną lub uwolnieniem pilotażowym i informuje o swojej opinii właściwy organ.

Artykuł 8

Przemieszczenie rutynowe

W przypadku przemieszczenia rutynowego właściwy organ może udzielić zezwolenia, wskazując, w stosownych przypadkach, wymóg kwarantanny lub uwolnienia pilotażowego, określone w rozdziałach IV i V.

Artykuł 9

Przemieszczenie nierutynowe

1. W przypadku przemieszczenia nierutynowego przeprowadza się ocenę ryzyka ekologicznego, opisaną w załączniku II. Właściwy organ decyduje o tym, czy za przeprowadzenie oceny ryzyka ekologicznego odpowiada wnioskodawca czy niezależny organ i o tym, kto ponosi jej koszty.

2. Na podstawie oceny ryzyka ekologicznego komitet doradczy wydaje opinię na temat ryzyka właściwemu organowi, używając formularza sprawozdania podsumowującego określonego w załączniku II część 3. Jeżeli komitet doradczy uzna, że ryzyko jest niskie, właściwy organ może udzielić zezwolenia bez dalszych formalności.

3. Jeżeli komitet doradczy uzna, że ryzyko związane z przemieszczeniem organizmów wodnych będących przedmiotem wniosku jest wysokie lub średnie w rozumieniu załącznika II część 1, komitet analizuje wniosek w porozumieniu z wnioskodawcą, aby zorientować się, czy istnieją procedury lub technologie łagodzące, pozwalające zmniejszyć poziom ryzyka do niskiego. Komitet doradczy przekazuje wyniki swojej oceny właściwemu organowi w formie określonej w załączniku II część 3, szczegółowo określając poziom ryzyka i podając powody, dla których należy zmniejszyć ryzyko.

4. Właściwy organ może wydawać zezwolenia na przemieszczenia nierutynowe wyłącznie w przypadkach, gdy ocena ryzyka, włącznie ze środkami łagodzącymi, wykazuje niskie ryzyko dla środowiska. Każda odmowa wydania zezwolenia musi być należycie uzasadniona naukowo, a w przypadkach gdy dostępne informacje naukowe są niewystarczające – opierać się na zasadzie ostrożności.

Artykuł 10

Okres podejmowania decyzji

1. Wnioskodawca jest informowany na piśmie o decyzji o wydaniu lub odmowie wydania zezwolenia w uzasadnionym terminie, a w każdym przypadku nie później niż w terminie sześciu miesięcy od daty złożenia wniosku, po odliczeniu czasu na dostarczenie dodatkowych informacji wnioskowanych przez komitet doradczy.

2. Państwa członkowskie będące sygnatariuszami ICES mogą wystąpić o dokonanie przez ICES przeglądu wniosków i ocen ryzyka dotyczących organizmów morskich przed wydaniem opinii przez komitet doradczy. W takich przypadkach dopuszcza się dodatkowy okres sześciu miesięcy.

Artykuł 11

Przemieszczenia mające wpływ na sąsiednie państwa członkowskie

1. W przypadku gdy potencjalne lub znane skutki ekologiczne objętego wnioskiem przemieszczenia organizmu mogą mieć wpływ na sąsiednie państwa członkowskie, właściwy organ powiadamia zainteresowane państwo lub państwa członkowskie i Komisję o zamiarze udzielenia zezwolenia poprzez przesłanie projektu decyzji wraz z uzasadnieniem i podsumowaniem oceny ryzyka ekologicznego określonego w załączniku II część 3.

2. W terminie dwóch miesięcy od daty powiadomienia pozostałe zainteresowane państwa członkowskie mogą zgłaszać Komisji pisemne uwagi.

3. W terminie sześciu miesięcy od daty powiadomienia Komisja, po konsultacji z Komitetem Naukowym, Technicznym i Ekonomicznym ds. Rybołówstwa (STECF), ustanowionym na mocy art. 33 rozporządzenia (WE) nr 2371/2002, oraz z Komitetem Doradczym ds. Rybołówstwa i Akwakultury, ustanowionym na mocy decyzji 1999/478/WE, potwierdza, odrzuca lub zmienia proponowaną decyzję o udzieleniu zezwolenia.

4. W terminie 30 dni od daty decyzji Komisji zainteresowane państwa członkowskie mogą skierować tę decyzję do rozpatrzenia przez Radę. W terminie kolejnych 30 dni Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, może podjąć odmienną decyzję.

Artykuł 12

Cofnięcie zezwolenia

Właściwy organ może w dowolnym czasie cofnąć zezwolenie, tymczasowo lub na stałe, w przypadku wystąpienia

nieprzewidzianych zdarzeń o negatywnych skutkach dla środowiska lub rodzimej populacji. Każde cofnięcie zezwolenia musi być uzasadnione naukowo, a w przypadkach gdy dostępne informacje naukowe są niewystarczające – opierać się na zasadzie ostrożności i należyście uwzględnić krajowe przepisy administracyjne.

ROZDZIAŁ IV

WARUNKI WPROWADZENIA PO WYDANIU ZEZWOLENIA

Artykuł 13

Zgodność z innymi przepisami wspólnotowymi

Zezwolenie może być wydane jedynie na wprowadzenie gatunków na podstawie niniejszego rozporządzenia, w przypadku gdy wiadomo, że mogą zostać spełnione wymagania wynikające z pozostałego prawodawstwa, w szczególności:

- warunki zdrowia zwierząt określone w dyrektywie 2006/88/WE w sprawie wymogów w zakresie zdrowia zwierząt akwakultury i produktów akwakultury oraz zapobiegania niektórym chorobom zwierząt wodnych i zwalczania tych chorób;
- warunki określone w dyrektywie Rady 2000/29/WE z dnia 8 maja 2000 r. w sprawie środków ochronnych przed wprowadzaniem do Wspólnoty organizmów szkodliwych dla roślin lub produktów roślinnych i przed ich rozprzestrzenianiem się we Wspólnocie ⁽¹⁾.

Artykuł 14

Uwolnienie do zakładów akwakultury w przypadku wprowadzenia rutynowego

W przypadku wprowadzenia rutynowego zezwala się na uwolnienie organizmów wodnych do otwartych lub zamkniętych zakładów akwakultury bez kwarantanny lub na uwolnienie pilotażowe, o ile w wyjątkowych przypadkach właściwy organ nie zdecydował inaczej na podstawie konkretnych zaleceń udzielonych przez komitet doradczy. Przemieszczenia z zamkniętego zakładu akwakultury do otwartego zakładu akwakultury nie uznaje się za rutynowe.

Artykuł 15

Uwolnienie do otwartych zakładów akwakultury w przypadku wprowadzenia nierutynowego

1. W przypadku wprowadzenia nierutynowego uwolnienie organizmów wodnych do otwartych zakładów akwakultury podlega, jeśli to konieczne, warunkom określonym w ust. 2, 3 i 4.

2. Organizmy wodne, mające stanowić stado macierzyste, umieszcza się w wyznaczonych stacjach kwarantanny na terytorium Wspólnoty zgodnie z zasadami określonymi w załączniku III.

⁽¹⁾ Dz.U. L 169 z 10.7.2000, str. 1

3. Stacja kwarantanny może być położona w innym państwie członkowskim niż przyjmujące państwo członkowskie, pod warunkiem że wszystkie zainteresowane państwa członkowskie wyrażą na to zgodę, a opcja ta została przewidziana w ocenie ryzyka ekologicznego zgodnie z art. 9.

4. We właściwych przypadkach w zakładach akwakultury przyjmującego państwa członkowskiego można wykorzystywać tylko potomstwo wprowadzonych organizmów wodnych, pod warunkiem że w trakcie kwarantanny nie wykryto potencjalnie szkodliwych gatunków niedocelowych. Stado osobników dorosłych może zostać uwolnione w przypadkach, gdy organizmy te nie rozmnażają się w niewoli lub są w pełni wysterylizowane, pod warunkiem że nie potwierdzono obecności potencjalnie szkodliwych gatunków niedocelowych.

Artykuł 16

Pilotażowe uwolnienie do otwartych zakładów akwakultury

Właściwy organ może wymagać, aby uwolnienie organizmów wodnych do otwartych systemów akwakultury zostało poprzedzone wstępnym uwolnieniem pilotażowym pod warunkiem zastosowania środków zapobiegawczych i powstrzymujących rozprzestrzenianie się tych organizmów, na podstawie rad i zaleceń komitetu doradczego.

Artykuł 17

Plany awaryjne

W przypadku wszystkich wprowadzeń nierutynowych i uwolnień pilotażowych wnioskodawca sporządza i przedkłada do zatwierdzenia właściwemu organowi plan awaryjny, który obejmuje między innymi eliminację wprowadzonych gatunków ze środowiska lub zmniejszenia ich zagęszczenia, w przypadku nieprzewidzianych zdarzeń o negatywnych skutkach dla środowiska lub rodzimych populacji. W razie wystąpienia takiego zdarzenia niezwłocznie zostają wdrożone plany awaryjne, a zezwolenie może zostać cofnięte tymczasowo lub na stałe zgodnie z art. 12.

Artykuł 18

Monitorowanie

1. Po uwolnieniu gatunków obcych do otwartych zakładów akwakultury monitoruje się je przez okres dwóch lat lub przez pełen cykl pokoleniowy, zależnie od tego, który jest dłuższy, aby ocenić, czy ich oddziaływanie przewidziano prawidłowo lub czy istnieje dodatkowe lub inne oddziaływanie. W szczególności należy badać poziom rozprzestrzenienia lub powstrzymywania gatunków. Właściwy organ decyduje, czy wnioskodawca posiada odpowiednią wiedzę fachową, czy też monitorowanie ma prowadzić inny organ.

2. W zależności od opinii komitetu doradczego właściwy organ może zażądać przedłużenia okresu monitorowania, aby ocenić inne ewentualne długoterminowe skutki dla ekosystemów, które nie są łatwe do wykrycia w okresie określonym w ust. 1.

3. Komitet doradczy ocenia rezultaty programu monitorowania i odnotowuje w szczególności wszelkie zdarzenia, które nie zostały prawidłowo przewidziane w ocenie ryzyka

ekologicznego. Wyniki tej oceny są wysyłane do właściwego organu, który włącza ich streszczenie do krajowego rejestru założonego zgodnie z art. 23.

ROZDZIAŁ V

WARUNKI PRZENIESIENIA PO WYDANIU ZEZWOLENIA

Artykuł 19

Zgodność z innymi przepisami wspólnotowymi

Zezwolenie może być wydane jedynie na przeniesienie na podstawie niniejszego rozporządzenia, w przypadku gdy wiadomo, że mogą zostać spełnione wymagania wynikające z pozostałego prawodawstwa, w szczególności:

- warunki zdrowia zwierząt określone w dyrektywie 2006/88/WE;
- warunki określone w dyrektywie 2000/29/WE.

Artykuł 20

Nierutynowe przeniesienie do otwartych zakładów akwakultury

W przypadku nierutynowego przeniesienia do otwartych zakładów akwakultury właściwy organ może wymagać, aby uwolnienie organizmów wodnych zostało poprzedzone wstępnym uwolnieniem pilotażowym pod warunkiem zastosowania środków zapobiegawczych i powstrzymujących rozprzestrzenianie się tych organizmów, na podstawie rad i zaleceń komitetu doradczego.

Artykuł 21

Kwarantanna

Przyjmujące państwo członkowskie może, w wyjątkowych przypadkach i z zastrzeżeniem zgody Komisji, wymagać kwarantanny zgodnie z art. 15 ust. 2, 3 i 4 przed uwolnieniem gatunków przenoszonych nierutynowo do otwartych zakładów akwakultury. We wniosku o udzielenie zgody przez Komisję należy wskazać powody, dla których kwarantanna jest wymagana. Komisja udziela odpowiedzi na takie wnioski w terminie 30 dni.

Artykuł 22

Monitorowanie po przeniesieniu

Po przeniesieniu nierutynowym gatunki są monitorowane zgodnie z art. 18.

ROZDZIAŁ VI

REJESTR

Artykuł 23

Rejestr

Państwa członkowskie prowadzą rejestr wprowadzeń i przeniesień zawierający w porządku chronologicznym wszystkie złożone wnioski i związaną z nimi dokumentację zebraną przed wydaniem zezwolenia oraz w okresie monitorowania.

Rejestr jest udostępniany bezpłatnie państwom członkowskim i opinii publicznej zgodnie z dyrektywą 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska ⁽¹⁾.

Aby umożliwić państwom członkowskim wymianę informacji zawartych w ich rejestrach, możliwe jest utworzenie specjalnego systemu informacyjnego zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 30 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 2371/2002.

ROZDZIAŁ VII

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 24

Szczegółowe zasady i dostosowanie do postępu technicznego

1. Zmiany w załącznikach I, II, III i IV i odpowiadających im przepisach niezbędnych do ich dostosowania do postępu technicznego i naukowego są przyjmowane zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 30 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 2371/2002.

2. W celu dodania gatunków do załącznika IV dany organizm wodny musi być wykorzystywany w akwakulturze w niektórych rejonach Wspólnoty od dłuższego czasu (w porównaniu z jego cyklem życia) bez negatywnych efektów, a wprowadzanie i przenoszenie musi być możliwe bez jednoczesnego przemieszczania potencjalnie szkodliwych gatunków niedocelowych.

3. Komisja przyjmuje, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 30 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 2371/2002, przepisy wykonawcze dotyczące warunków niezbędnych w celu dodania gatunków do załącznika IV, o którym mowa w ust. 2.

4. Po przyjęciu przez Komisję przepisów wykonawczych, o których mowa w ust. 3, państwa członkowskie mogą wnioskować o dodanie przez Komisję gatunków do załącznika IV z wykorzystaniem procedury, o której mowa w ust. 1. Państwa członkowskie mogą przedstawić dane naukowe potwierdzające zgodność z kryteriami dodawania gatunków do załącznika IV. Komisja podejmuje decyzję o zasadności wniosku w terminie pięciu miesięcy od otrzymania wniosku po odliczeniu czasu na dostarczenie przez państwo członkowskie dodatkowych informacji wnioskowanych przez Komisję.

5. Decyzje dotyczące wniosków państw członkowskich o dodanie gatunków do załącznika IV, złożonych przed datą wejścia niniejszego rozporządzenia w życie, zostaną jednak podjęte przed dniem 1 stycznia 2009 r.

6. Zainteresowane państwa członkowskie mogą w odniesieniu do swoich najbardziej oddalonych regionów, o których mowa w art. 299 ust. 2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, proponować dodanie gatunków do wydzielonej części załącznika IV.

Artykuł 25

Wejście w życie

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się 6 miesięcy po wejściu w życie rozporządzenia Komisji o przepisach wykonawczych, o którym mowa w art. 24 ust. 3, jednak nie później niż od dnia 1 stycznia 2009 r.

2. Przepisy zawarte w rozdziałach I i II oraz w art. 24 stosuje się jednak od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu dnia 11 czerwca 2007 r.

W imieniu Rady

H. SEEHOFER

Przewodniczący

⁽¹⁾ Dz.U. L 41 z 14.2.2003, str. 26.

ZAŁĄCZNIK I

STOSOWANIE

(Orientacyjne wytyczne dotyczące dokumentacji, którą ma zgromadzić wnioskodawca zgodnie z art. 6)

W miarę możliwości informacje należy poprzeć odnośnikami do literatury naukowej oraz adnotacjami pochodzącymi z osobistej korespondencji z autorytetami naukowymi oraz ekspertami w dziedzinie rybołówstwa. Sugeruje się, aby wnioskodawcy wprowadzili rozróżnienie między przemieszczeniem do „otwartych” lub „zamkniętych” zakładów akwakultury.

Jeżeli wniosek dotyczy przeniesienia, a nie wprowadzenia, do celów niniejszego załącznika terminy „wprowadzenie/wprowadzony” należy zastąpić terminami „przeniesienie/przeniesiony”.

A. Streszczenie

Krótkie streszczenie dokumentu obejmujące opis wniosku, potencjalny wpływ na gatunki rodzime oraz ich siedliska, jak również działania ograniczające potencjalny wpływ na gatunki rodzime.

B. Wstęp

1. Nazwa (powszechnie stosowana i naukowa) organizmu, którego wprowadzenia lub przeniesienia dotyczy wniosek, wskazanie rodzaju, gatunku, podgatunku lub, jeśli to konieczne, niższych jednostek taksonomicznych.
2. Charakterystyka organizmu, w tym opis wyróżniających cech charakterystycznych. Należy dołączyć ilustrację lub fotografię naukową.
3. Historia w akwakulturze, rozszerzenia oraz inne wprowadzenia (stosownie do potrzeb).
4. Cele oraz uzasadnienie wnioskowanego wprowadzenia, w tym także wskazanie, dlaczego opisany cel nie może zostać zrealizowany dzięki wykorzystaniu gatunków rodzimych.
5. Jakie inne strategie były rozważane w kontekście realizacji celów wniosku?
6. Jaki jest zasięg geograficzny wnioskowanego wprowadzenia? Opis siedlisk, ekosystemu i stan ochrony środowiska przyjmującego. Należy załączyć mapę.
7. Wskazanie liczby organizmów, których wprowadzenia dotyczy wniosek (wstępnie, docelowo). Czy istnieje możliwość rozbicia projektu na poszczególne części składowe? Jeśli tak, ile organizmów obejmuje każda z poszczególnych części składowych?
8. Opis źródła/źródeł zasobów (zakładu) oraz zasobów genetycznych (jeśli są znane).

C. Informacje o rozwoju wprowadzanego gatunku – w rozbiciu na poszczególne stadia rozwoju

1. Naturalny zasięg występowania oraz zmiany zasięgu spowodowane wprowadzeniami.
2. Czy stado, z którego dokonane zostanie wprowadzenie/przeniesienie, ma związek z jakimkolwiek znanym gatunkiem niedocelowym?
3. Jak jest rozmieszczenie takiego gatunku niedocelowego w obszarze pochodzenia stada, które zostanie wprowadzone/przeniesione?
4. Wskazanie, gdzie gatunek został wprowadzony poprzednio, oraz opis skutków ekologicznych dla obszaru przyjmującego (drapieżnik, ofiara, konkurent lub elementy strukturalne/funkcjonalne siedliska).
5. Jakie czynniki stanowią ograniczenie dla danego gatunku w jego rodzimym zasięgu występowania.
6. Opis tolerancji fizjologicznej (jakość wody, temperatura, tlen oraz zasolenie) dla poszczególnych stadiów rozwoju (wczesne stadia życia, stadium dorosłości oraz reprodukcyjne).

7. Opis preferencji siedliskowych oraz tolerancji w poszczególnych stadiach rozwoju.
8. Opis biologii reprodukcyjnej.
9. Opis zachowań migracyjnych.
10. Opis preferencji żywieniowych w poszczególnych stadiach rozwoju.
11. Informacja o wskaźniku przyrostu oraz długości życia (także w obszarze wnioskowanego wprowadzenia, jeśli informacje takie są znane).
12. Jaki jest wiek lub zakres wiekowy danego gatunku?
13. Opis charakterystycznych zachowań (stadnych, terytorialnych, agresywnych).

D. Interakcje z gatunkami rodzimymi

1. Jakie są szanse na przeżycie oraz osiedlenie się wprowadzonego organizmu w przypadku jego ucieczki? (To pytanie dotyczy przeniesienia do otwartych i zamkniętych zakładów akwakultury).
2. Jakie siedlisko/siedliska na wnioskowanym obszarze najprawdopodobniej zajmie wprowadzany gatunek i czy pokryje się to z obszarem zajmowanym przez gatunki wrażliwe, zagrożone lub zanikające? (Wskazanie, czy wnioskowany obszar wprowadzenia obejmuje także wody przyległe).
3. Z jakim gatunkiem rodzimym będzie konkurował o niszę ekologiczną? Czy istnieją niewykorzystane zasoby ekologiczne, z których gatunek mógłby skorzystać?
4. Czym wprowadzony organizm będzie się odżywał w środowisku przyjmującym?
5. Czy takie drapieżnictwo wpłynie negatywnie na ekosystem przyjmujący?
6. Czy wprowadzone organizmy przeżyją oraz będą się rozmnażały we wnioskowanym obszarze, czy będzie konieczne coroczne uzupełnianie stada? (To pytanie dotyczy gatunków, które nie są przeznaczone do zamkniętych zakładów akwakultury).
7. Czy wprowadzone organizmy będą się krzyżowały z gatunkami rodzimymi? Czy istnieje prawdopodobieństwo wymarcia gatunków lub stad rodzimych w wyniku wnioskowanego wprowadzenia? Czy wprowadzane organizmy mogą wpływać na tarło oraz tarliska gatunków miejscowych?
8. Czy istnieje prawdopodobieństwo wpływu wnioskowanego wprowadzenia na siedlisko lub jakość wody?

E. Środowisko przyjmujące oraz wody przyległe

1. Informacje naukowe na temat cech fizycznych środowiska przyjmującego oraz wód przyległych, takie jak sezonowe temperatury wody, zasolenie, mętność, tlen rozpuszczony, pH, składniki pokarmowe oraz metale. Czy te parametry odpowiadają tolerancji/preferencjom wprowadzanego gatunku oraz spełniają warunki konieczne do rozmnażania?
2. Skład gatunkowy (większe kręgowce wodne, bezkręgowce oraz rośliny) wód przyjmujących.
3. Informacje na temat siedliska na obszarze przyjmującym, w tym także w wodach przyległych oraz wskazanie siedliska kluczowego. Które parametry odpowiadają tolerancji/preferencjom wprowadzanych organizmów? Czy wprowadzane organizmy naruszają opisane siedliska?
4. Opis naturalnych i sztucznych barier, które uniemożliwiają przemieszczanie się wprowadzanych organizmów na sąsiednie wody.

F. Monitorowanie

Opis planów obejmujących dalsze oceny powodzenia wprowadzenia wnioskowanych gatunków oraz sposobu oceny negatywnego wpływu na gatunki rodzime i ich siedliska.

G. Plan zarządzania

1. Opis planu zarządzania wnioskowanym wprowadzeniem. Należy między innymi zamieścić następujące informacje:
  - a) środki podjęte w celu zapewnienia, aby żadne inne gatunki (gatunki niedocelowe) nie znalazły się w transporcie;
  - b) kto będzie uprawniony do korzystania z wnioskowanych organizmów i na jakich warunkach;
  - c) czy dla wnioskowanego wprowadzenia przewidziano fazę przedkomercyjną;
  - d) opis planu awaryjnego w przypadku eliminacji gatunku;
  - e) opis planu zapewnienia jakości dla wnioskowanej propozycji; oraz
  - f) inne wymogi prawne, jakie należy spełnić.
2. Opis środków chemicznych i biofizycznych, a także środków zarządzania podjętych w celu zapobieżenia przypadkowej ucieczce organizmów i gatunków niedocelowych oraz ich osiedleniu się w niedocelowych ekosystemach. Szczegółowe informacje dotyczące źródeł wodnych, miejsca przeznaczenia ścieków, oczyszczania ścieków, bliskości kanalizacji burzowej, kontroli drapieżników, bezpieczeństwa obiektu oraz, jeśli to konieczne, środków zapobiegających ucieczce.
3. Opis planów awaryjnych w przypadku niezamierzonego, przypadkowego lub nielegalnego uwolnienia organizmów ze środowiska hodowlanego lub wylęgarni lub też przypadkowego lub niespodziewanego zwiększenia zasięgu kolonizacji po wypuszczeniu.
4. Jeśli wniosek ma na celu stworzenie łowiska, należy szczegółowo opisać cel tego łowiska. Kto będzie korzystał z takiego łowiska? Należy podać szczegółowe informacje dotyczące planu zarządzania oraz, stosownie do potrzeb, zmian w planach zarządzania rozpatrywanymi gatunkami.

H. Dane handlowe

1. Imię i nazwisko właściciela lub nazwa firmy, numer licencji hodowcy akwakultury oraz (jeśli to konieczne) zezwolenie na prowadzenie działalności lub też nazwa organu państwowego lub departamentu wraz z nazwiskiem osoby kontaktowej, numerem telefonu, faksu oraz adresem poczty elektronicznej.
2. Informacja dotycząca ekonomicznej wykonalności wnioskowanego projektu.

I. Referencje

1. Szczegółowa bibliografia wraz z odnośnikami do wszystkich dokumentów przywołanych w trakcie sporządzania wniosku.
  2. Wykaz imion, nazwisk i adresów autorytetów naukowych oraz ekspertów w zakresie rybołówstwa, których opinii zasięgnięto.
-

ZAŁĄCZNIK II

Procedury i elementy minimalne, które należy uwzględnić w ocenie ryzyka ekologicznego zgodnie z art. 9

Aby przeprowadzić ocenę ryzyka związanego z wprowadzeniem lub przeniesieniem organizmów wodnych, należy ocenić prawdopodobieństwo osiedlenia się organizmów oraz konsekwencje tego faktu.

Proces ten uwzględnia najważniejsze komponenty środowiskowe. Zapewnia on ujednoczone podejście do oceny ryzyka genetycznego oraz ekologicznego, a także wskazuje na możliwość wprowadzenia gatunków niedocelowych, co może wpłynąć na gatunki rodzime żyjące w rozpatrywanych wodach.

Podczas procesu oceniania należy zwrócić szczególną uwagę nie na same oceny, a raczej na szczegółowe istotne informacje biologiczne i inne informacje, jakie leżą u podstaw tych ocen. W przypadku niepewności co do kwestii o charakterze naukowym należy kierować się zasadą ostrożności.

Do celów niniejszego załącznika, jeżeli wniosek dotyczy przeniesienia terminy „wprowadzenie/wprowadzony” należy zastąpić terminami „przeniesienie/przeniesiony”.

CZEŚĆ 1

PROCES OCENY RYZYKA EKOLOGICZNEGO I GENETYCZNEGO

Krok 1

Prawdopodobieństwo osiedlenia i rozprzestrzenienia się poza zamierzony obszar wprowadzenia

Zdarzenie	Prawdopodobieństwo (W, Ś, N) ⁽¹⁾	Pewność (Bp, Rp, Rn, Bn) ⁽²⁾	Komentarze uzupełniające ocenę ⁽³⁾
Wprowadzone lub przeniesione gatunki, po ucieczce lub rozproszeniu, tworzą kolonię oraz utrzymują populację w zamierzonym obszarze wprowadzenia, poza kontrolą zakładu akwakultury.			
Wprowadzone lub przeniesione gatunki, po ucieczce lub rozproszeniu, rozprzestrzeniają się poza zamierzony obszar wprowadzenia.			
Ocena końcowa ⁽⁴⁾			

⁽¹⁾ W = wysokie, Ś = średnie, N = niskie.

⁽²⁾ Bp = bardzo pewne, Rp = raczej pewne, Rn = raczej niepewne, Bn = bardzo niepewne.

⁽³⁾ W celu uzyskania wskazówek osoba oceniająca powinna sięgnąć do załącznika A i załącznika B kodeksu Międzynarodowej Rady Badań Morza (ICES).

⁽⁴⁾ Ocenie końcowej dotyczącej prawdopodobieństwa osiedlenia i rozprzestrzenienia się przydzielana jest wartość elementu z najniższą oceną (na przykład wskazanie „wysokie” oraz „niskie” dla powyższych elementów skutkuje oceną końcową „niskie”). Aby mogło dojść do zasiedlenia poza zamierzonym obszarem wprowadzenia, muszą wystąpić oba zdarzenia, mianowicie prawdopodobieństwo utworzenia przez organizmy kolonii i utrzymania populacji w zamierzonym obszarze wprowadzenia (niezależnie od faktu, czy jest on obszarem zamkniętym, takim jak zakład, czy siedliskiem naturalnym), a także prawdopodobieństwo rozprzestrzenienia się poza zamierzone środowisko wprowadzenia (poddane ocenie zgodnie z powyższymi wyjaśnieniami). Ocenie końcowej dotyczącej poziomu pewności przydzielana jest wartość elementu z najniższym poziomem pewności (na przykład oceny takie jak „bardzo pewne” oraz „raczej pewne” dadzą ocenę końcową „raczej pewne”). W ustalaniu oceny końcowej należy wziąć pod uwagę „szkodliwość” osiedlenia i rozprzestrzeniania się, wraz ze wskaźnikiem ryzyka i korzyści.

Krok 2

Konsekwencje osiedlenia i rozprzestrzenienia się

Zdarzenie	Prawdopodobieństwo (W, Ś, N)	Pewność (Bp, Rp, Rn, Bn)	Komentarze uzupełniające ocenę ⁽¹⁾
Genetyczne mieszanie się z populacjami lokalnymi prowadzi do utraty różnorodności genetycznej.			

Zdarzenie	Prawdopodobieństwo (W, Ś, N)	Pewność (Bp, Rp, Rn, Bn)	Komentarze uzupełniające ocenę ⁽¹⁾
Rywalizacja (pożywienie, teren) lub polowanie na rodzime populacje prowadzi do ich wyępienia.			
Inne niepożądane zdarzenia o charakterze ekologicznym.			
Niektóre ze wskazanych powyżej zdarzeń utrzymują się nawet po usunięciu wprowadzonych gatunków.			
Ocena końcowa ⁽²⁾			

(¹) W celu uzyskania wskazówek osoba oceniająca powinna sięgnąć do załącznika A i załącznika B kodeksu Międzynarodowej Rady Badań Morza (ICES).

(²) Ocenie końcowej dotyczącej konsekwencji osiedlenia i rozprzestrzenienia się przydzielana jest wartość elementu (wskazującego na prawdopodobieństwo zajścia poszczególnych zdarzeń) z najwyższą oceną, natomiast ocenie końcowej dla poziomu pewności przydzielana jest wartość elementu z najniższym poziomem pewności.

Krok 3

Ryzyko związane z gatunkami obcymi i niewystępującymi miejscowo

Tutaj przydzielana jest pojedyncza wartość na podstawie oceny przeprowadzonej w kroku 1 i 2:

Komponent	Ryzyko (W, Ś, N)	Pewność (Bp, Rp, Rn, Bn)	Komentarze uzupełniające ocenę ⁽¹⁾
Osiedlenie i rozprzestrzenienie się (krok 1)			
Konsekwencje ekologiczne (krok 2)			
Ogólna ocena końcowa ryzyka ⁽²⁾			

(¹) W celu uzyskania wskazówek osoba oceniająca powinna sięgnąć do załącznika A i załącznika B kodeksu Międzynarodowej Rady Badań Morza (ICES).

(²) Końcowa klasyfikacja ryzyka przyjmuje najwyższą wartość spośród dwóch wielkości szacunkowych (tzn. jeśli stopień ryzyka osiedlenia i rozprzestrzenienia się jest wysoki, a ryzyko konsekwencji ekologicznych jest średnie, ocena końcowa przyjmuje wartość wyższej spośród wielkości wskazujących na prawdopodobieństwo, czyli „wysoka”). Jeśli wskaźniki prawdopodobieństwa różnią się zasadniczo (tzn. występuje „wysokie” i „niskie”), ocena końcowa będzie „średnia”.

Wynik oceny będzie wyrażony w odniesieniu do następujących stopni ryzyka:

Przemieszczenie o wysokim stopniu ryzyka:

- stwarza wysokie ryzyko zniszczenia różnorodności biologicznej ze względu na rozprzestrzenienie się i inne konsekwencje ekologiczne;
- odbywa się w warunkach hodowli, które zwiększyłyby ryzyko takiego zniszczenia;
- obejmuje zakład akwakultury, który sprzedaje żywe zwierzęta wodne do dalszej hodowli lub uzupełniania stad;
- w konsekwencji przemieszczenie takie wiąże się z poważnymi obawami (wymagane są znaczne środki ograniczające ryzyko). Zaleca się odrzucenie wniosku do momentu opracowania procedur ograniczających ryzyko do poziomu niskiego.

Przemieszczenie o średnim stopniu ryzyka:

- stwarza średnie ryzyko zniszczenia różnorodności biologicznej ze względu na rozprzestrzenienie się i inne konsekwencje ekologiczne;
- odbywa się w warunkach hodowli, które niekoniecznie zwiększyłyby ryzyko takiego zniszczenia, jeśli uwzględną się dany gatunek i warunki powstrzymujące;
- obejmuje zakład akwakultury, który sprzedaje swoje produkty głównie do spożycia przez ludzi;

- d) w konsekwencji przemieszczenie takie wiąże się ze średnimi obawami. Zaleca się odrzucenie wniosku do momentu opracowania procedur ograniczających ryzyko do poziomu niskiego.

Przemieszczenie o niskim stopniu ryzyka:

- a) stwarza niskie ryzyko zniszczenia różnorodności biologicznej ze względu na rozprzestrzenienie się i inne konsekwencje ekologiczne;
- b) odbywa się w warunkach hodowli, które nie zwiększyłyby ryzyka takiego zniszczenia;
- c) obejmuje zakład akwakultury, który sprzedaje swoje produkty wyłącznie do spożycia przez ludzi;
- d) w konsekwencji przemieszczenie takie wiąże się z obawami, które można pominąć. Zaleca się zatwierdzenie wniosku. Nie występuje konieczność ograniczania ryzyka.

Wniosek może zostać przyjęty w przedłożonej formie (bez konieczności wprowadzania środków ograniczających ryzyko), tylko wtedy gdy ogólna ocena ryzyka wskazuje na ryzyko „niskie”, a ogólny poziom pewności, dla którego przeprowadzono ocenę ryzyka, oszacowano na „bardzo pewny” lub „raczej pewny”.

Jeżeli po pierwszej analizie ogólne ryzyko zostanie ocenione w kategorii „wysokie” lub „średnie”, do wniosku należy dołączyć projekty środków powstrzymujących lub ograniczających; wniosek zostanie poddany kolejnej analizie ryzyka aż do uzyskania końcowej oceny ogólnego ryzyka na poziomie „niskie” oraz „bardzo pewne” lub „raczej pewne”. Opis dodatkowych kroków oraz szczegółowe specyfikacje środków powstrzymujących lub ograniczających staną się integralną częścią oceny ryzyka.

CZEŚĆ 2

PROCES OCENY GATUNKÓW NIEDOCELOWYCH

Krok 1

Prawdopodobieństwo osiedlenia i rozprzestrzeniania się gatunków niedocelowych poza zamierzony obszar wprowadzenia

Zdarzenie	Prawdopodobieństwo (W, Ś, N)	Pewność (Bp, Rp, Rn, Bn)	Komentarze uzupełniające ocenę ⁽¹⁾
W wyniku wprowadzenia lub przeniesienia organizmów wodnych wprowadzony zostaje gatunek niedocelowy.			
Wprowadzony gatunek niedocelowy trafia na podatne siedliska lub organizmy żywicielskie			
Ocena końcowa ⁽²⁾			

⁽¹⁾ W celu uzyskania wskazówek osoba oceniająca powinna sięgnąć do załącznika A i załącznika B kodeksu Międzynarodowej Rady Badań Morza (ICES).

⁽²⁾ Ocenie końcowej dotyczącej prawdopodobieństwa przydzielana jest wartość elementu z najniższym poziomem ryzyka, podobnie jak ocenie końcowej dla poziomu pewności przydzielana jest także wartość elementu z najniższym poziomem pewności.

Krok 2

Konsekwencje osiedlenia i rozprzestrzeniania się gatunków niedocelowych

Zdarzenie	Prawdopodobieństwo (W, Ś, N)	Pewność (Bp, Rp, Rn, Bn)	Komentarze uzupełniające ocenę ⁽¹⁾
Gatunki niedocelowe rywalizują z rodzimymi populacjami lub polują na nie, co prowadzi do ich wyępienia.			
Genetyczne mieszanie się gatunku niedocelowego z populacjami lokalnymi prowadzi do utraty różnorodności genetycznej.			
Inne niepożądane zdarzenia o charakterze ekologicznym lub patologicznym.			

Zdarzenie	Prawdopodobieństwo (W, Ś, N)	Pewność (Bp, Rp, Rn, Bn)	Komentarze uzupełniające ocenę ⁽¹⁾
Niektóre ze wskazanych powyżej zdarzeń utrzymują się nawet po usunięciu gatunków niedocelowych.			
Ocena końcowa ⁽²⁾			

⁽¹⁾ W celu uzyskania wskazówek osoba oceniająca powinna sięgnąć do załącznika A i załącznika B kodeksu Międzynarodowej Rady Badań Morza (ICES).

⁽²⁾ Ocenie końcowej dotyczącej konsekwencji przydzielana jest wartość elementu z najwyższym poziomem ryzyka, natomiast ocenie końcowej dla poziomu pewności przydzielana jest wartość elementu z najniższym poziomem pewności.

Krok 3

Ryzyko związane z gatunkami niedocelowymi

Tutaj przydzielana jest pojedyncza wartość na podstawie oceny przeprowadzonej w kroku 1 i 2:

Komponent	Ryzyko (W, Ś, N)	Pewność (Bp, Rp, Rn, Bn)	Komentarze uzupełniające ocenę ⁽¹⁾
Osiedlenie i rozprzestrzenienie się (krok 1)			
Konsekwencje ekologiczne (krok 2)			
Ocena końcowa ⁽²⁾			

⁽¹⁾ W celu uzyskania wskazówek osoba oceniająca powinna sięgnąć do załącznika A i załącznika B kodeksu Międzynarodowej Rady Badań Morza (ICES).

⁽²⁾ Ocenie końcowej dotyczącej ryzyka przydzielana jest wartość elementu z najniższym poziomem ryzyka, podobnie jak ocenie końcowej dla poziomu pewności przydzielana jest także wartość elementu z najniższym poziomem pewności.

Warunki mające zastosowanie do oceny ryzyka związanego z gatunkami obcymi (część 1) dotyczą *mutatis mutandis* ryzyka związanego z gatunkami niedocelowymi (część 2), w tym obowiązku wprowadzenia środków powstrzymujących lub ograniczających ryzyko.

CZĘŚĆ 3

OGÓLNA OCENA RYZYKA EKOLOGICZNEGO – PODSUMOWANIE

- Historia, informacje dodatkowe oraz uzasadnienie wniosku:
  - Podsumowanie oceny ryzyka
  - Podsumowanie oceny ryzyka ekologicznego i genetycznego
  - Podsumowanie oceny ryzyka związanego z gatunkami niedocelowymi
- Uwagi:
- Środki ograniczające ryzyko:
- Ostateczny wniosek dotyczący ogólnego ryzyka związanego z organizmem:
- Rada dla właściwego organu:

ZAŁĄCZNIK III

Kwarantanna

Kwarantanna jest środkiem umożliwiającym utrzymanie żywych zwierząt, roślin oraz wszelkich związanych z nimi organizmów w pełnej izolacji od otaczającego środowiska w celu zapobieżenia ich oddziaływaniu na gatunki dzikie i gospodarskie, a także niepożądanym zmianom w naturalnych ekosystemach.

Konieczna jest odpowiednio długa kwarantanna gatunków obcych lub niewystępujących miejscowo, która umożliwiłaby wykrycie wszelkich gatunków niedocelowych oraz potwierdziła brak patogenów oraz chorób. Stację kwarantanny należy zbudować zgodnie ze specyfikacjami właściwego organu państwa członkowskiego, który odpowiada za jej zatwierdzenie. Długość kwarantanny należy odnotować w zezwoleniu. Jeśli stacja nie jest zlokalizowana w przyjmującym państwie członkowskim, długość kwarantanny ustalana jest przez komitet doradczy odpowiedzialny za stację oraz komitet doradczy w przyjmującym państwie członkowskim.

Podmioty gospodarcze powinny prowadzić stacje kwarantanny zgodnie z poniżej opisanymi warunkami. Ponadto podmiot gospodarczy powinien posiadać program zapewnienia jakości oraz odpowiedni regulamin działania.

Jeżeli wniosek dotyczy przeniesienia, do celów niniejszego załącznika terminy „wprowadzenie/wprowadzony” należy zastąpić terminami „przeniesienie/przeniesiony”.

Usuwanie odpadów i ścieków

Wszelkie ścieki i odpady wytworzone w stacji kwarantanny należy poddawać oczyszczeniu w sposób zapewniający skuteczne zniszczenie wszelkich możliwych gatunków docelowych oraz związanych z nimi organizmów. W celu zapewnienia ciągłości oraz spójności działania systemu oczyszczania ścieków pochodzących ze stacji kwarantanny muszą być wyposażone w mechanizmy zabezpieczające na wypadek awarii.

Oczyszczone ścieki oraz odpady mogą zawierać substancje szkodliwe dla środowiska (np. środki przeciwporostowe) i należy je usuwać w sposób minimalizujący wpływ na środowisko naturalne.

Należy przygotować szczegółowe informacje dotyczące oczyszczania ścieków i odpadów stałych z wykazem osób odpowiedzialnych za proces oczyszczania oraz przestrzeganie terminów. System musi być monitorowany, aby zapewnić skuteczne funkcjonowanie oraz wczesne wykrywanie ewentualnych awarii.

Izolacja fizyczna

Organizmy przeniesione należy odizolować od innych organizmów w celu zapewnienia odpowiedniego oddzielenia. Nie dotyczy to gatunków wskaźnikowych, które włącza się specjalnie w celu zbadania skutków, jakie wywołują gatunki wprowadzone. Należy unikać wprowadzania ptaków, innych zwierząt, czynników chorobotwórczych oraz zanieczyszczeń.

Personel

Dostęp musi być ograniczony wyłącznie do odpowiednio przeszkolonych upoważnionych osób. Obuwie, ręce oraz wszelkie materiały wykorzystywane w stacji kwarantanny należy zdezynfekować przed opuszczeniem stacji (patrz niżej).

Sprzęt i wyposażenie

Sposób postępowania z otrzymanymi organizmami we wszystkich stadiach rozwoju, ze zbiornikami, wodą, kontenerami transportowymi oraz sprzętem i wyposażeniem mającym kontakt z wprowadzanymi gatunkami, w tym także pojazdami transportowymi, powinien całkowicie eliminować możliwość ucieczki gatunków lub związanych z nimi gatunków niedocelowych z obiektu. Materiał transportowy oraz opakowanie należy zdezynfekować lub spalić, jeśli spalanie jest dozwolone.

Śmiertelność i usuwanie

Należy prowadzić dzienną ewidencję przypadków śmiertelnych, którą należy udostępnić właściwemu organowi w celach kontrolnych. Wszystkie padłe osobniki należy przechowywać w obiekcie. Zabrania się pozbywania się padłych osobników, tkanek lub muszli bez odpowiednio zatwierzonego procesu oczyszczenia, zapewniającego pełną dezynfekcję. Można poddać je działaniu wysokiej temperatury, na przykład autoklawowaniu lub sterylizacji chemicznej.

Przypadki śmiertelne należy zgłaszać właściwemu organowi, a państwo członkowskie powinno w odpowiednim terminie zbadać ich przyczyny. Padłe osobniki należy przechowywać, transportować oraz usuwać zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 r. ustanawiającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi ⁽¹⁾.

Kontrola i testy

Należy przeprowadzać systematyczne kontrole pod kątem obecności gatunków niedocelowych. W przypadku stwierdzenia takiego gatunku lub uprzednio niewykrytej choroby lub pasożyta w organizmie należy podjąć działania konieczne do opanowania sytuacji. Działania takie mogą obejmować zniszczenie organizmów oraz dezynfekcję stacji.

Czas obowiązywania

Wymagany czas trwania kwarantanny uzależniony jest od konkretnego organizmu, sezonowości gatunków niedocelowych oraz warunków hodowlanych.

Prowadzenie ewidencji

W stacji kwarantanny należy prowadzić dokładną ewidencję obejmującą:

- godziny wejścia/wyjścia personelu,
- liczbę padłych osobników oraz metodę ich przechowywania lub usuwania,
- sposób oczyszczania doprowadzanej wody oraz ścieków,
- próbki przesyłane ekspertom do przebadania pod kątem gatunków niedocelowych,
- wszelkie nadzwyczajne warunki, mające wpływ na przebieg kwarantanny (przerwy w dostawie prądu, uszkodzenia budowlane, trudne warunki pogodowe itd.).

Dezynfekcja

Dezynfekcja obejmuje zastosowanie przez odpowiedni okres środków odkażających o odpowiednim stężeniu, wystarczających do zabicia szkodliwych organizmów. Środki odkażające oraz stężenia wykorzystywane do dezynfekcji stacji kwarantanny należy oprzeć na pełnej dezynfekcji wody morskiej i wody słodkiej. Podczas rutynowej dezynfekcji stacji należy stosować podobne stężenia. Zaleca się, aby wszystkie środki odkażające były neutralizowane przed ich wypuszczeniem do otaczającego środowiska naturalnego, natomiast stacje, w których stosuje się wodę morską, muszą mieć funkcję neutralizacji utleniaczy pozostałych po dezynfekcji chemicznej. W wyjątkowych wypadkach, takich jak stwierdzenie obecności przywiezionego pasożyta lub czynnika chorobotwórczego, powinien być dostępny odpowiedni środek odkażający, który umożliwi oczyszczenie całego obiektu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 273 z 10.10.2002, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 2007/2006 (Dz.U. L 379 z 28.12.2006, str. 98).

ZAŁĄCZNIK IV

Wykaz gatunków, o których mowa w art. 2 ust. 5

Pstrąg tęczy, *Oncorhynchus mykiss*

Pstrąg źródlany, *Salvelinus fontinalis*

Karp, *Cyprinus carpio*

Amur biały, *Ctenopharyngodon idella*

Tołpyga biała, *Hypophthalmichthys molitrix*

Tołpyga pstra, *Aristichthys nobilis*

Ostryga wielka, *Crassostrea gigas*

Małż japoński lub filipiński, *Ruditapes philippinarum*

Bass wielkogębowy, *Micropterus salmoides*

Golec zwyczajny, *Salvelinus alpinus*

II

(Akty przyjęte na mocy Traktatów WE/Euratom, których publikacja nie jest obowiązkowa)

DECYZJE

RADA

DECYZJA RADY

z dnia 25 czerwca 2007 r.

**ustanawiająca Europejski Fundusz na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich na lata 2007–2013
jako część programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”**

(2007/435/WE)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,
w szczególności jego art. 63 ust. 3 lit. a),

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-
Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Mając na uwadze stopniowe tworzenie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, Traktat przewiduje zarówno przyjęcie środków zmierzających do zapewnienia swobodnego przepływu osób w powiązaniu ze środkami towarzyszącymi w dziedzinie kontroli granic zewnętrznych, azylu i imigracji, jak i przyjęcie środków związanych z azylem, imigracją i ochroną praw obywateli państw trzecich.
- (2) Podczas posiedzenia w Tampere w dniach 15 i 16 października 1999 r. Rada Europejska oświadczyła, że Unia Europejska musi zapewnić sprawiedliwe traktowanie obywateli państw trzecich, którzy legalnie zamieszkują na terytoriach jej państw członkowskich. Celem bardziej dynamicznej polityki integracyjnej powinno stać się zapewnienie im praw i obowiązków porównywalnych z prawami i obowiązkami obywateli Unii Europejskiej. Powinna ona także wspierać niedyskryminację w życiu

gospodarczym, społecznym i kulturalnym oraz rozwój środków służących zwalczaniu rasizmu i ksenofobii.

- (3) Jednym z kluczowych elementów w promowaniu spójności gospodarczej i społecznej, stanowiącej fundamentalny cel Wspólnoty określony w Traktacie, jest integracja obywateli państw trzecich w państwach członkowskich. Uwzględniając jednak Traktat, Europejski Fundusz na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich (zwany dalej „Funduszem”) powinien być, w pierwszym rzędzie, ukierunkowany na nowo przybyłych obywateli państw trzecich, w odniesieniu do współfinansowania konkretnych działań wspierających proces integracji w państwach członkowskich.
- (4) W Programie Haskim z dnia 4 i 5 listopada 2004 r. Rada Europejska podkreśla, że w celu osiągnięcia stabilizacji i spójności między społeczeństwami państw członkowskich zasadnicze znaczenie ma opracowanie skutecznych polityk. Rada Europejska wzywa do lepszej koordynacji krajowych polityk integracji poprzez stosowanie wspólnych ram i wzywa państwa członkowskie, Radę i Komisję do wspierania strukturalnej wymiany doświadczeń i informacji na temat integracji.
- (5) Dnia 19 listopada 2004 r., zgodnie z wymogami Programu Haskiego, Rada oraz przedstawiciele rządów państw członkowskich przyjęli „Wspólne zasady podstawowe dotyczące polityki integracji imigrantów w Unii Europejskiej” (zwane dalej „wspólnymi zasadami podstawowymi”). Wspólne zasady podstawowe ułatwiają państwom członkowskim kształtowanie polityki integracji, zapewnia-

⁽¹⁾ Opinia z dnia 14 lutego 2006 r. (Dz.U. C 88 z 11.4.2006, str. 15).

⁽²⁾ Opinia z dnia 16 listopada 2005 r. (Dz.U. C 115 z 16.5.2006, str. 47).

⁽³⁾ Opinia z dnia 14 grudnia 2006 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

jąc wnikliwe omówienie podstawowych zasad, według których państwa te mogą oceniać i określać swoje działania.

- (6) Wspólne zasady podstawowe mają charakter uzupełniający i w pełni synergiczny z aktami prawodawczymi Wspólnoty dotyczącymi przyjmowania i pobytu legalnie przebywających obywateli państw trzecich w odniesieniu do łączenia rodzin i rezydentów długoterminowych oraz do innych obowiązujących właściwych ram prawodawczych, w tym odnoszących się do równości płci, niedyskryminacji i integracji społecznej.
- (7) Przypominając komunikat Komisji zatytułowany „Wspólna agenda na rzecz integracji – ramy integracji obywateli państw trzecich w Unii Europejskiej” z dnia 1 września 2005 r., w konkluzjach Rady z dnia 1 i 2 grudnia 2005 r. dotyczących tej agendy podkreślono potrzebę umocnienia polityki integracyjnej państw członkowskich oraz uznano znaczenie określenia na poziomie europejskim ram integracji legalnie przebywających obywateli państw trzecich we wszystkich aspektach życia społeczeństwa, a w szczególności konkretnych środków służących realizacji wspólnych zasad podstawowych.
- (8) Niepowodzenia poszczególnych państw członkowskich w opracowywaniu i wdrażaniu polityki integracyjnej mogą mieć rozmaite niekorzystne konsekwencje dla pozostałych państw członkowskich i Unii Europejskiej.
- (9) W celu poparcia programu w obszarze integracji władza budżetowa ujęła w budżecie ogólnym Unii Europejskiej na lata 2003–2006 konkretne środki na finansowanie projektów pilotażowych i działań przygotowawczych w dziedzinie integracji (zwane dalej „INTT”).
- (10) W świetle programu INTI i w nawiązaniu do komunikatu Komisji w sprawie imigracji, integracji i zatrudnienia oraz do pierwszego rocznego sprawozdania na temat migracji i integracji uznaje się za konieczne wsparcie Wspólnoty, począwszy od roku 2007, specjalnym instrumentem służącym wspieraniu krajowych wysiłków państw członkowskich na rzecz opracowywania i wdrażania polityki integracyjnej umożliwiającej obywatelom państw trzecich wywodzącym się z różnych środowisk kulturowych, religijnych, językowych i etnicznych spełnienie warunków uzyskania prawa pobytu i łatwiejszą integrację ze społeczeństwami europejskimi, zgodnie ze wspólnymi zasadami podstawowymi oraz w uzupełnieniu działań Europejskiego Funduszu Społecznego (zwanego dalej „EFS”).
- (11) W celu zapewnienia spójności działań wspólnotowych podejmowanych w dziedzinie integracji obywateli państw trzecich działania finansowane w ramach Funduszu powinny być konkretne i powinny uzupełniać się z działaniami finansowanymi ze środków EFS i Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców. W tym kontekście w ramach Funduszu i EFS powinny zostać opracowane wspólne uzgodnienia dotyczące programowania w celu zapewnienia spójności działań wspólnotowych w dziedzinie integracji obywateli państw trzecich.
- (12) Mając na uwadze, że zarówno Fundusz, jak i EFS podlegają zasadzie podziału zarządzania z państwami członkowskimi, należy również poczynić ustalenia na poziomie krajowym zapewniające spójność we wdrażaniu. W tym celu należy nałożyć na organy państw członkowskich odpowiedzialne za wdrażanie Funduszu wymóg ustanowienia mechanizmów współpracy i koordynacji z instytucjami wyznaczonymi przez państwa członkowskie do zarządzania wdrażaniem EFS i Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców oraz zapewnienia, aby działania podjęte w ramach Funduszu były konkretne i uzupełniały działania finansowane ze środków w ramach EFS i Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców.
- (13) W zakresie, w jakim niniejsza decyzja dotyczy współfinansowania konkretnych działań wspierających proces integracji obywateli państw trzecich w państwach członkowskich, powinna ona być w pierwszej kolejności ukierunkowana na działania odnoszące się do nowo przybyłych obywateli państw trzecich. W tym kontekście można byłoby odwołać się do dyrektywy Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotyczącej statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi⁽¹⁾, która ustanawia pięcioletni okres legalnego zamieszkania jako wymóg, który muszą spełniać obywatele państw trzecich, aby móc ubiegać się o status rezydenta długoterminowego.
- (14) Fundusz powinien również wspierać starania państw członkowskich związane z poprawą ich zdolności do opracowywania, wdrażania, monitorowania i ogólnego oceniania wszystkich strategii, polityk i środków integracyjnych dotyczących obywateli państw trzecich, jak również wymiany informacji i najlepszych praktyk oraz współpracy w obrębie państw członkowskich i pomiędzy nimi, przyczyniającej się do umocnienia tych zdolności.
- (15) Niniejsza decyzja ma stanowić część spójnych ram, obejmujących również decyzję nr 573/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 maja 2007 r. ustanawiającą Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców na lata 2008–2013 jako część programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi” oraz uchylająca decyzję Rady 2004/904/WE⁽²⁾, decyzję nr 574/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 maja 2007 r. ustanawiającą Fundusz Granic Zewnętrznych na lata 2007–2013 jako część programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”⁽³⁾ oraz decyzję nr 575/2007/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 maja 2007 r. ustanawiającą Europejski Fundusz Powrotów Imigrantów na lata 2008–2013 jako część programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”⁽⁴⁾, których celem jest zapewnienie sprawiedliwego podziału odpowiedzialności między państwa członkowskie w odniesieniu do obciążenia finansowego wynikającego z wprowadzenia zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi Unii oraz wdrażania wspólnej polityki azylowej i imigracyjnej, prowadzonych zgodnie z tytułem IV części trzeciej Traktatu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 16 z 23.1.2004, str. 44.

⁽²⁾ Dz.U. L 144 z 6.6.2007, str. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 144 z 6.6.2007, str. 22.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 144 z 6.6.2007, str. 45.

- (16) Wsparcie udzielane z Funduszu byłoby skuteczniejsze i lepiej ukierunkowane, jeżeli współfinansowanie kwalifikowalnych działań byłoby oparte na strategicznym programowaniu wieloletnim przygotowywanym przez każde państwo członkowskie w dialogu z Komisją.
- (17) Na podstawie przyjętych przez Komisję wytycznych strategicznych każde państwo członkowskie powinno przygotować dokument dotyczący programowania wieloletniego uwzględniający specyficzną sytuację i potrzeby danego kraju oraz przedstawiający jego strategię rozwoju, który powinien stanowić ramy dla realizacji działań, które zostaną ujęte w programach rocznych.
- (18) W kontekście podziału zarządzania, o którym mowa w art. 53 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich⁽¹⁾ (zwanego dalej „rozporządzeniem finansowym”), należy określić warunki umożliwiające Komisji wypełnianie obowiązków związanych z wykonaniem budżetu ogólnego Unii Europejskiej oraz wyjaśnić charakter obowiązków państw członkowskich w zakresie współpracy. Zastosowanie tych warunków umożliwiłoby Komisji upewnienie się, że państwa członkowskie korzystają z Funduszu w sposób prawidłowy i zgodny z prawem oraz zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami w rozumieniu art. 27 i art. 48 ust. 2 rozporządzenia finansowego.
- (19) W celu przydzielenia państwom członkowskim dostępnych zasobów rocznych należy ustalić obiektywne kryteria. Kryteria te powinny uwzględniać ogólną liczbę obywateli państw trzecich legalnie przebywających w państwach członkowskich oraz ogólną liczbę nowoprzybyłych obywateli państw trzecich w danym okresie odniesienia.
- (20) Państwa członkowskie powinny przyjąć właściwe środki w celu zagwarantowania odpowiedniego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli oraz jakości realizacji. W tym celu niezbędne jest ustalenie zasad ogólnych i niezbędnych funkcji, jakie powinny spełniać wszystkie programy.
- (21) Zgodnie z zasadami pomocniczości i proporcjonalności państwa członkowskie powinny w pierwszym rzędzie odpowiadać za wykorzystanie środków finansowych Funduszu i jego kontrolę.
- (22) Należy określić obowiązki państw członkowskich w zakresie systemów zarządzania i kontroli, poświadczania wydatków, a także zapobiegania nieprawidłowościom i naruszeniom prawa wspólnotowego oraz ich wykrywania i korygowania, tak aby zagwarantować skuteczną i prawidłową realizację programów wieloletnich i rocznych. W szczególności, w odniesieniu do kwestii zarządzania i kontroli, konieczne jest ustalenie warunków, na jakich państwa członkowskie zapewnią wprowadzenie i właściwe funkcjonowanie odpowiednich systemów.
- (23) Bez uszczerbku dla uprawnień Komisji w zakresie kontroli finansowej, należy zachęcać do współpracy pomiędzy państwami członkowskimi a Komisją w tej dziedzinie.
- (24) Skuteczność i wpływ działań wspieranych przez Fundusz zależą również od ich oceny oraz upowszechniania wyników. Należy formalnie określić obowiązki państw członkowskich i Komisji w tym względzie oraz ustalenia zapewniające rzetelność oceny i jakość odnośnych informacji.
- (25) Należy przeprowadzać ocenę działań w celu dokonania przeglądu śródkresowego oraz oceny oddziaływania, a proces oceny powinien zostać włączony do ustaleń dotyczących monitorowania projektu.
- (26) Mając na uwadze znaczenie uwidocznienia finansowania wspólnotowego, Komisja powinna przedstawić wytyczne mające ułatwić każdej instytucji, organizacji pozarządowej, organizacji międzynarodowej lub innemu podmiotowi otrzymującemu dotację w ramach Funduszu, właściwe ukazanie otrzymanego wsparcia, z uwzględnieniem praktyki stosowanej w zakresie innych instrumentów w ramach podziału zarządzania, takich jak fundusze strukturalne.
- (27) Niniejsza decyzja ustanawia kopertę finansową na cały okres trwania programu w rozumieniu pkt 38 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 17 maja 2006 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i należytego zarządzania finansami⁽²⁾, nie naruszając jednak tym samym uprawnień władzy budżetowej określonych w Traktacie.
- (28) W związku z tym, że cel niniejszej decyzji, mianowicie wspieranie integracji obywateli państw trzecich w społeczeństwach przyjmujących państw członkowskich w ramach wspólnych zasad podstawowych, nie może być osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast z uwagi na rozmiary i skutki działań możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (29) Środki niezbędne do wykonania niniejszej decyzji należy przyjąć zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji⁽³⁾.
- (30) W celu zapewnienia terminowej realizacji Funduszu niniejszą decyzją powinno stosować się od dnia 1 stycznia 2007 r.

⁽¹⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, str. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 1995/2006 (Dz.U. L 390 z 30.12.2006, str. 1).

⁽²⁾ Dz.U. C 139 z 14.6.2006, str. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23. Decyzja zmieniona decyzją 2006/512/WE (Dz.U. L 200 z 22.7.2006, str. 11).

- (31) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii, dołączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji i nie jest nią związana ani nie podlega jej stosowaniu.
- (32) Zgodnie z art. 3 Protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii, dołączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Irlandia notyfikowała pismem z dnia 6 września 2005 r. swoją chęć uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu niniejszej decyzji.
- (33) Zgodnie z art. 3 Protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii, dołączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Zjednoczone Królestwo notyfikowało pismem z dnia 27 października 2005 r. swoją chęć uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu niniejszej decyzji,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

ROZDZIAŁ I

PRZEDMIOT, CELE I DZIAŁANIA

Artykuł 1

Przedmiot i zakres zastosowania

1. Niniejsza decyzja ustanawia, na okres od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2013 r., Europejski Fundusz na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich (zwany dalej „Funduszem”), jako część spójnych ram obejmujących również decyzję nr 573/2007/WE, decyzję nr 574/2007/WE oraz decyzję nr 575/2007/WE, w celu przyczynienia się do wzmocnienia przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, a także zastosowania zasady solidarności między państwami członkowskimi.

Niniejsza decyzja określa cele, do osiągnięcia których Fundusz się przyczynia, zasady jego realizacji, dostępne zasoby finansowe oraz kryteria dystrybucji, którymi należy kierować się, przydzielając dostępne zasoby finansowe.

Ustanawia ona zasady zarządzania Funduszem, w tym zasady finansowe, a także mechanizmy monitorowania i kontroli oparte na podziale odpowiedzialności między Komisję i państwa członkowskie.

2. Obywatele państw trzecich przebywający na terytorium państwa trzeciego, którzy zastosowali się do konkretnych środków poprzedzających wyjazd lub spełnili warunki określone w prawie krajowym, w tym warunki dotyczące zdolności do integracji ze społeczeństwem danego państwa członkowskiego, są objęci zakresem zastosowania niniejszej decyzji.

3. Obywatele państw trzecich, którzy wystąpili z wnioskiem o azyl, w odniesieniu do którego nie została jeszcze podjęta ostateczna decyzja, lub którzy korzystają ze statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, lub kwalifikują się do statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej zgodnie z dyrektywą Rady 2004/83/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie minimalnych norm dla

kwalifikacji i statusu obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako uchodźców lub jako osoby, które z innych względów potrzebują międzynarodowej ochrony oraz zawartości przyznawanej ochrony⁽¹⁾, są wyłączeni z zakresu zastosowania niniejszej decyzji.

4. Obywatel kraju trzeciego oznacza każdą osobę niebędącą obywatelem Unii w rozumieniu art. 17 ust. 1 Traktatu.

Artykuł 2

Cel ogólny Funduszu

1. Celem ogólnym Funduszu jest wspieranie działań podejmowanych przez państwa członkowskie mających na celu umożliwienie obywatelom państw trzecich wywodzącym się z różnych środowisk gospodarczych, społecznych, kulturowych, religijnych, językowych i etnicznych spełnienia warunków uzyskania prawa pobytu i ułatwienie ich integracji ze społeczeństwami europejskimi.

Fundusz koncentruje się w pierwszym rzędzie na działaniach związanych z integracją nowo przybyłych obywateli państw trzecich.

2. Aby wspomagać realizację celu, o którym mowa w ust. 1, Fundusz wnosi wkład w opracowywanie i wdrażanie krajowych strategii integracji obywateli państw trzecich we wszystkich aspektach społecznych, w szczególności biorąc pod uwagę zasadę, zgodnie z którą integracja jest przebiegającym dwukierunkowo, dynamicznym procesem wzajemnego dostosowywania się wszystkich imigrantów i mieszkańców państw członkowskich.

3. Fundusz wnosi wkład w finansowanie pomocy technicznej z inicjatywy państw członkowskich lub Komisji.

Artykuł 3

Cele szczegółowe

Fundusz przyczynia się do realizacji następujących celów szczegółowych:

- ułatwienia opracowywania i wdrażania procedur przyjmowania imigrantów, które są istotne dla procesu integracji obywateli państw trzecich i wspierają ten proces;
- opracowywania i wdrażania procesu integracji nowo przybyłych obywateli państw trzecich w państwach członkowskich;
- zwiększenia zdolności państw członkowskich w zakresie opracowywania, wdrażania, monitorowania i oceny polityk oraz środków służących integracji obywateli państw trzecich;
- wymianie informacji, najlepszych praktyk oraz współpracy w obrębie państw członkowskich i pomiędzy nimi w zakresie opracowywania, wdrażania, monitorowania i oceny polityk oraz środków służących integracji obywateli państw trzecich.

⁽¹⁾ Dz.U. L 304 z 30.9.2004, str. 12.

Artykuł 4

Działania kwalifikowalne w państwach członkowskich

1. W odniesieniu do celu określonego w art. 3 lit. a) Fundusz wspiera działania w państwach członkowskich, które mają na celu:

- a) ułatwianie opracowywania i wdrażania przez państwa członkowskie procedur przyjmowania imigrantów, między innymi poprzez wspieranie procesu konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami oraz doradztwa prowadzonego przez ekspertów lub wymiany informacji w zakresie rozwiązań ukierunkowanych na poszczególne narodowości lub kategorie obywateli państw trzecich;
- b) zwiększanie skuteczności wdrażania procedur przyjmowania imigrantów oraz przybliżania tych procedur obywatelom państw trzecich, między innymi poprzez stosowanie przyjaznych użytkownikowi technologii informatycznych i komunikacyjnych, kampanii informacyjnych i procedur selekcji;
- c) lepsze przygotowanie obywateli państw trzecich do integracji ze społeczeństwem kraju przyjmującego poprzez wspieranie środków mających zastosowanie przed ich wyjazdem z kraju pochodzenia, pozwalających im uzyskać wiedzę i umiejętności niezbędne do integracji, takich jak szkolenia zawodowe, pakiety informacyjne, kompleksowe kursy kształtujące świadomość obywatelską oraz nauczanie języków w kraju pochodzenia.

2. W odniesieniu do celu określonego w art. 3 lit. b) Fundusz wspiera działania w państwach członkowskich, które mają na celu:

- a) organizację programów i zajęć mających na celu wprowadzenie nowo przybyłych obywateli państw trzecich do społeczeństwa kraju przyjmującego i umożliwiających im uzyskanie podstawowej wiedzy dotyczącej języka, historii, instytucji, aspektów społeczno-gospodarczych, życia kulturalnego oraz podstawowych norm i wartości społeczeństwa kraju przyjmującego, a także uzupełnianie już istniejących programów i zajęć tego rodzaju;
- b) opracowywanie i poprawę jakości takich programów i zajęć organizowanych na poziomie lokalnym i regionalnym, z położeniem szczególnego nacisku na kształtowanie świadomości obywatelskiej;
- c) skuteczniejsze docieranie takich programów i zajęć do poszczególnych grup, takich jak osoby pozostające na utrzymaniu osób podlegających procedurom przyjmowania imigrantów, dzieci, kobiety, osoby starsze, niepiśmienne lub niepełnosprawne;
- d) zwiększenie elastyczności takich programów i zajęć, w szczególności w oparciu o kursy oferowane w niepełnym wymiarze godzin, moduły przyspieszone, systemy kształcenia na odległość lub naukę przez internet oraz podobne modele szkolenia umożliwiające obywatelom państw trzecich ukończenie takich programów i zajęć przy jednoczesnym kontynuowaniu pracy lub nauki;
- e) opracowywanie i realizację takich programów lub zajęć, ukierunkowanych na młodych obywateli państw trzecich

stojących przed konkretnymi problemami społecznymi i kulturowymi związanymi z kwestiami tożsamości;

- f) opracowywanie takich programów lub zajęć zachęcających do przyjmowania i wspomagających proces integracji wysoko wykwalifikowanych i wykwalifikowanych obywateli państw trzecich.

3. W odniesieniu do celów określonych w art. 3 lit. c) i d) Fundusz wspiera działania w obrębie państw członkowskich i pomiędzy nimi, które mają na celu:

- a) poprawę dostępu obywateli państw trzecich do publicznych i prywatnych dóbr i usług, między innymi poprzez usługi pośrednictwa, usługi tłumaczenia ustnego i pisemnego oraz zwiększanie kompetencji interkulturowej personelu;
- b) tworzenie trwałych struktur organizacyjnych służących integracji i zarządzaniu różnorodnością, propagowanie trwałego i zrównoważonego udziału w życiu obywatelskim i kulturalnym oraz rozwój form współpracy między odpowiednimi zainteresowanymi stronami, umożliwiającymi urzędnikom na różnych szczeblach szybkie uzyskiwanie informacji na temat doświadczeń i praktyk z innych ośrodków, oraz, o ile to możliwe, łączenie zasobów;
- c) opracowywanie i wdrażanie szkoleń międzykulturowych, budowanie zdolności i zarządzanie różnorodnością, szkolenia personelu usługodawców w sektorze publicznym i prywatnym, w tym w instytucjach edukacyjnych;
- d) umocnienie zdolności, na różnych poziomach władz krajowych i w różnych resortach, do koordynowania, wdrażania, monitorowania i oceny krajowych strategii integracji obywateli państw trzecich;
- e) udział w ocenie procedur przyjmowania imigrantów lub programów i zajęć, o których mowa w ust. 2, poprzez wspieranie reprezentatywnych badań statystycznych wśród obywateli państw trzecich, którzy skorzystali z udziału w takich programach lub zajęciach lub wśród odpowiednich zainteresowanych stron, takich jak przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe i władze regionalne lub lokalne;
- f) wprowadzanie i wdrażanie programów w celu gromadzenia i analizowania informacji o potrzebach poszczególnych kategorii obywateli państw trzecich na poziomie lokalnym lub regionalnym poprzez tworzenie platform konsultacji dla obywateli państw trzecich i wymiany informacji między zainteresowanymi stronami oraz poprzez prowadzenie badań statystycznych wśród społeczności imigrantów w celu określenia najlepszej reakcji na te potrzeby;
- g) udział w przebiegającym dwukierunkowo procesie leżącym u podstaw polityki integracyjnej poprzez tworzenie platform konsultacji dla obywateli państw trzecich i wymiany informacji między zainteresowanymi stronami oraz platform dialogu międzykulturowego, między religiami i w obrębie religii pomiędzy społecznościami lub pomiędzy społecznościami a organami określającymi politykę i podejmującymi decyzje;
- h) opracowywanie wskaźników i punktów odniesienia do oceny postępu na poziomie krajowym;

- i) opracowywanie wysokiej klasy narzędzi do monitorowania i systemów ocen polityki i środków służących integracji;
- j) zwiększanie akceptacji dla zjawiska migracji w społeczeństwach krajów przyjmujących, jak również dla środków służących integracji, poprzez kampanie zwiększające świadomość społeczną, w szczególności w mediach.

Artykuł 5

Działania wspólnotowe

1. Z inicjatywy Komisji można wykorzystać nie więcej niż 7 % dostępnych zasobów Funduszu na finansowanie działań ponadnarodowych lub działań będących przedmiotem zainteresowania całej Wspólnoty (zwane dalej „działaniami wspólnotowymi”) dotyczących polityki imigracyjnej i integracyjnej.
2. Aby kwalifikować się do finansowania, działania wspólnotowe w szczególności:
  - a) zwiększają współpracę wspólnotową w zakresie wprowadzania w życie prawa wspólnotowego i dobrych praktyk w zakresie imigracji oraz wprowadzania w życie dobrych praktyk w zakresie integracji;
  - b) wspierają tworzenie ponadnarodowych sieci współpracy oraz projektów pilotażowych opartych na ponadnarodowym partnerstwie podmiotów w dwóch lub większej liczbie państw członkowskich, mających za zadanie wspieranie innowacji, ułatwianie wymiany doświadczeń i dobrych praktyk oraz poprawę jakości polityki integracyjnej;
  - c) wspierają ponadnarodowe kampanie na rzecz zwiększania świadomości społecznej;
  - d) wspierają badania, rozpowszechnianie i wymianę informacji na temat najlepszych praktyk i wszystkich innych aspektów polityki imigracyjnej i integracyjnej, w tym na temat wykorzystywania najnowszych technologii;
  - e) wspierają projekty pilotażowe i opracowania badające możliwości nowych form współpracy wspólnotowej w dziedzinie imigracji i integracji i prawa wspólnotowego w zakresie imigracji;
  - f) wspierają opracowywanie i stosowanie przez państwa członkowskie wspólnych narzędzi, metod i wskaźników statystycznych do celów pomiaru rozwoju polityki imigracyjnej i integracyjnej.
3. Roczny program pracy określający priorytety działań wspólnotowych przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 52 ust. 2.

ROZDZIAŁ II

ZASADY POMOCY

Artykuł 6

Komplementarność, spójność i zgodność

1. Fundusz zapewnia pomoc, która uzupełnia działania podejmowane na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, włączając do nich priorytety Wspólnoty.

W szczególności w celu zapewnienia spójności działań Wspólnoty w zakresie integracji obywateli państw trzecich działania finansowane w ramach niniejszego Funduszu mają konkretny charakter i uzupełniają się z działaniami finansowanymi w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców.

2. Komisja i państwa członkowskie zapewniają spójność pomocy z Funduszu oraz państw członkowskich z działaniami, politykami i priorytetami Wspólnoty. Spójność ta znajduje w szczególności odbicie w programie wieloletnim, o którym mowa w art. 16.

3. Działania finansowane z Funduszu są zgodne z postanowieniami Traktatu i przepisami aktów prawnych przyjętych na jego podstawie.

Artykuł 7

Programowanie

1. Cele Funduszu realizowane są w ramach wieloletniego okresu programowania w latach 2007–2013, z zastrzeżeniem przeglądu śródkresowego zgodnie z art. 20. System programowania wieloletniego obejmuje priorytety oraz procesy zarządzania, podejmowania decyzji, audytu i poświadczania wydatków.

2. Zatwierdzone przez Komisję programy wieloletnie są realizowane poprzez programy roczne.

Artykuł 8

Pomocniczość i proporcjonalność interwencji

1. Obowiązek realizacji programów wieloletnich i rocznych, o których mowa w art. 17 i 19, spoczywa na państwach członkowskich, na odpowiednim szczeblu terytorialnym, zgodnie z systemem instytucjonalnym właściwym dla każdego państwa członkowskiego. Obowiązek ten jest wykonywany zgodnie z niniejszą decyzją.

2. W odniesieniu do przepisów dotyczących audytu środki stosowane przez Komisję i państwa członkowskie różnią się w zależności od wielkości wkładu finansowego Wspólnoty. Tę samą zasadę stosuje się do przepisów dotyczących oceny oraz do sprawozdań z realizacji programów wieloletnich i rocznych.

Artykuł 9

Metody wykonania

1. Budżet Wspólnoty przydzielony Funduszowi wykonuje się zgodnie z art. 53 ust. 1 lit. b) rozporządzenia finansowego, z wyjątkiem działań wspólnotowych, o których mowa w art. 5, oraz pomocy technicznej, o której mowa w art. 14. Państwa członkowskie i Komisja zapewniają przestrzeganie zasady należytego zarządzania finansami.

2. Komisja wykonuje swoje obowiązki w zakresie wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej poprzez:

- a) sprawdzanie istnienia i właściwego funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli w państwach członkowskich zgodnie z procedurami opisanymi w art. 30;
- b) wstrzymywanie lub zawieszanie całości lub części płatności w przypadku wadliwego funkcjonowania krajowych systemów zarządzania i kontroli, zgodnie z procedurami opisanymi w art. 39 i 40, oraz stosowanie wszelkich innych niezbędnych korekt finansowych zgodnie z procedurami opisanymi w art. 43 i 44.

Artykuł 10

Partnerstwo

1. Każde państwo członkowskie organizuje, zgodnie z obowiązującymi przepisami i praktykami krajowymi, partnerstwo z instytucjami i podmiotami, które uczestniczą w realizacji programu wieloletniego lub które mogą, według zainteresowanego państwa członkowskiego, wnieść użyteczny wkład w jego opracowanie.

Takie instytucje i podmioty mogą obejmować właściwe władze regionalne, lokalne, miejskie i inne władze publiczne, organizacje międzynarodowe i podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, takie jak organizacje pozarządowe lub partnerzy społeczni.

Partnerstwem tym objęte są co najmniej instytucje odpowiedzialne za wykonanie, wyznaczone przez państwa członkowskie do celu zarządzania interwencjami Europejskiego Funduszu Społecznego i instytucja odpowiedzialna Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców.

2. Partnerstwo takie jest prowadzone w całkowitej zgodności z uprawnieniami instytucjonalnymi, prawnymi i finansowymi, właściwymi dla danej kategorii partnera.

ROZDZIAŁ III

RAMY FINANSOWE

Artykuł 11

Zasoby ogólne

1. Koperta finansowa na realizację działań finansowanych z Funduszu w okresie od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. wynosi 825 mln EUR.

2. Roczne środki dla Funduszu są zatwierdzane przez władzę budżetową w obrębie limitów wyznaczonych w ramach finansowych.

3. Komisja dokonuje indykatywnego rocznego podziału na poszczególne państwa członkowskie zgodnie z kryteriami ustalonymi w art. 12.

Artykuł 12

Roczna dystrybucja zasobów na kwalifikowalne działania w państwach członkowskich

1. Każde państwo członkowskie otrzymuje stałą kwotę w wysokości 500 000 EUR ze środków przydzielanych rocznie Funduszowi.

Dla państw, które przystąpią do Unii Europejskiej w okresie 2007–2013, kwotę tę na pozostającą część okresu 2007–2013, licząc od roku następującego po przystąpieniu, ustala się na 500 000 EUR rocznie.

2. Pozostałe dostępne zasoby roczne są rozdzielane między państwa członkowskie w następujący sposób:

- a) 40 % proporcjonalnie do ogólnej liczby obywateli państw trzecich legalnie przebywających na terytorium państw członkowskich w okresie poprzednich trzech lat; oraz
- b) 60 % proporcjonalnie do ogólnej liczby obywateli państw trzecich, którzy otrzymali wydane przez państwo członkowskie pozwolenie na przebywanie na jego terytorium w okresie poprzednich trzech lat.

3. Jednakże do celów obliczeń, o których mowa w ust. 2 lit. b), nie uwzględnia się następujących kategorii osób:

- a) pracowników sezonowych w rozumieniu prawa krajowego;
- b) obywateli państw trzecich przyjętych w celu odbywania studiów, udziału w wymianie młodzieży szkolnej, szkoleniu bez wynagrodzenia lub wolontariacie zgodnie z dyrektywą Rady 2004/114/WE ⁽¹⁾;
- c) obywateli państw trzecich przyjętych w celu prowadzenia badań naukowych zgodnie z dyrektywą Rady 2005/71/WE ⁽²⁾;
- d) obywateli państw trzecich, którym odnowiono zezwolenie wydane przez państwo członkowskie lub zmieniono status, w tym obywateli państw trzecich, którzy uzyskali status rezydenta długoterminowego zgodnie z dyrektywą 2003/109/WE.

4. Wielkościami odniesienia są najnowsze statystyki opracowane przez Komisję (Eurostat) na podstawie danych dostarczonych przez państwa członkowskie zgodnie z prawem wspólnotowym.

W przypadku gdy państwa członkowskie nie dostarczyły Komisji (Eurostatowi) danych statystyk, dostarczają one możliwie najszybciej dane tymczasowe.

⁽¹⁾ Dz.U. L 375 z 23.12.2004, str. 12.

⁽²⁾ Dz.U. L 289 z 3.11.2005, str. 15.

Przed przyjęciem tych danych jako wielkości odniesienia Komisja (Eurostat) ocenia jakość, porównywalność i kompletność informacji statystycznych zgodnie ze standardowymi procedurami operacyjnymi. Na wniosek Komisji (Eurostatu) państwa członkowskie dostarczają jej wszelkich niezbędnych do tego celu informacji.

Artykuł 13

Struktura finansowania

1. Wkład finansowy Funduszu ma postać dotacji.
2. Działania wspierane z Funduszu są współfinansowane ze źródeł publicznych lub prywatnych, nie są nastawione na osiągnięcie zysku i nie kwalifikują się do finansowania z innych źródeł objętych budżetem ogólnym Unii Europejskiej.
3. Środki przyznane z Funduszu uzupełniają wydatki publiczne lub wydatki równoważne przydzielone przez państwa członkowskie na działania objęte niniejszą decyzją.

4. Wkład Wspólnoty we wspierane projekty w odniesieniu do działań realizowanych w państwach członkowskich na podstawie art. 4 nie przekracza 50 % całkowitych kosztów danego działania.

Wkład ten może zostać podwyższony do 75 % w przypadku projektów służących realizacji szczególnych celów priorytetowych wyznaczonych w wytycznych strategicznych, o których mowa w art. 16.

Wkład Wspólnoty podwyższa się do 75 % w państwach członkowskich objętych Funduszem Spójności.

5. W ramach realizacji programów krajowych określonych w rozdziale IV państwa członkowskie dokonują wyboru projektów przeznaczonych do finansowania na podstawie następujących kryteriów minimalnych:

- a) sytuacji i wymogów w danym państwie członkowskim;
- b) efektywności kosztowej wydatków, między innymi z uwzględnieniem liczby osób, których taki projekt dotyczy;
- c) doświadczenia, wiedzy fachowej, wiarygodności i wkładu finansowego organizacji składającej wniosek o finansowanie i wszelkich organizacji partnerskich;
- d) zakresu, w jakim projekt uzupełnia inne działania finansowane z budżetu ogólnego Unii Europejskiej lub stanowią część programów krajowych.

6. Pomoc finansowa Wspólnoty na działania wspierane z Funduszu jest zasadniczo udzielana na okres nie dłuższy niż trzy lata, pod warunkiem przedkładania okresowych sprawozdań z postępów w realizacji.

Artykuł 14

Pomoc techniczna z inicjatywy Komisji

1. Z inicjatywy Komisji lub w jej imieniu, do pułapu 500 000 EUR rocznego przydziału środków z Funduszu, Fundusz może finansować środki przygotowawcze, środki związane z monitorowaniem, wsparciem administracyjnym i technicznym, jak również środki związane z oceną, audytem i kontrolą niezbędne do wykonania niniejszej decyzji.

2. Środki te obejmują:

- a) badania, oceny, ekspertyzy i statystyki, również o charakterze ogólnym, dotyczące funkcjonowania Funduszu;
- b) środki informacyjne przeznaczone dla państw członkowskich, beneficjentów końcowych i opinii publicznej, w tym kampanie mające na celu zwiększanie świadomości społecznej oraz wspólną bazę danych dotyczącą projektów finansowanych w ramach Funduszu;
- c) instalacje, obsługę i łączenie informatycznych systemów zarządzania, monitorowania, kontroli i oceny;
- d) opracowanie wspólnych ram oceny i monitorowania, jak również systemu wskaźników z uwzględnieniem, w stosownych przypadkach, wskaźników krajowych;
- e) doskonalenie metod oceny i wymiany informacji o praktykach w tym zakresie;
- f) środki informacyjne i szkoleniowe przeznaczone dla instytucji wyznaczonych przez państwa członkowskie zgodnie z rozdziałem V, stanowiące uzupełnienie wysiłków podejmowanych przez państwa członkowskie w celu udzielenia ich instytucjom wskazówek zgodnie z art. 30 ust. 2.

Artykuł 15

Pomoc techniczna z inicjatywy państw członkowskich

1. Z inicjatywy danego państwa członkowskiego, w odniesieniu do każdego programu rocznego, Fundusz może finansować środki przygotowawcze, środki związane z zarządzaniem, monitorowaniem, oceną, jak również środki informacyjne i kontrolne oraz środki służące wzmocnieniu zdolności administracyjnych do celów realizacji Funduszu.

2. Kwota przeznaczona na pomoc techniczną w ramach każdego programu rocznego nie może przekraczać:

- a) na lata 2007–2010 – 7 % całkowitej rocznej kwoty współfinansowania przydzielonej temu państwu członkowskiemu, plus 30 000 EUR; oraz
- b) na lata 2011–2013 – 4 % całkowitej rocznej kwoty współfinansowania przydzielonej temu państwu członkowskiemu, plus 30 000 EUR.

ROZDZIAŁ IV

PROGRAMOWANIE

Artykuł 16

Przyjęcie wytycznych strategicznych

1. Komisja przyjmuje wytyczne strategiczne określające ramy interwencji Funduszu, z uwzględnieniem postępu w opracowywaniu i wdrażaniu prawodawstwa wspólnotowego w dziedzinie imigracji oraz w innych dziedzinach związanych z integracją obywateli państw trzecich, jak również indykatywny podział zasobów finansowych Funduszu w danym okresie.
2. W odniesieniu do każdego z celów Funduszu wytyczne te służą w szczególności realizacji priorytetów Wspólnoty, mając na celu promowanie wspólnych zasad podstawowych.
3. Komisja przyjmuje wytyczne strategiczne odnoszące się do wieloletniego okresu programowania do dnia 31 lipca 2007 r.
4. Wytyczne strategiczne przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 52 ust. 2.

Artykuł 17

Przygotowywanie i zatwierdzanie krajowych programów wieloletnich

1. Na podstawie wytycznych strategicznych, o których mowa w art. 16, każde państwo członkowskie przedstawia projekt programu wieloletniego, który składa się z następujących elementów:
  - a) opisu aktualnej sytuacji w tym państwie członkowskim w odniesieniu do wdrażania krajowych strategii integracji w kontekście wspólnych zasad podstawowych oraz, jeżeli dostępne, w odniesieniu do opracowywania i realizacji krajowych programów przyjmowania imigrantów oraz programów wprowadzających;
  - b) analizy potrzeb występujących w danym państwie członkowskim w odniesieniu do krajowych strategii integracji oraz, jeżeli dostępne, programów przyjmowania imigrantów i programów wprowadzających, a także wskazania celów operacyjnych umożliwiających zaspokojenie tych potrzeb w okresie objętym programem wieloletnim;
  - c) przedstawienia odpowiedniej strategii osiągnięcia tych celów oraz priorytetów przypisanych ich osiągnięciu, a także opisu działań przewidzianych w celu realizacji tych priorytetów;
  - d) wskazania, czy strategia ta jest spójna z innymi instrumentami regionalnymi, krajowymi i wspólnotowymi;
  - e) informacji na temat priorytetów i ich celów szczegółowych. Cele te określa się ilościowo z wykorzystaniem ograniczonej liczby wskaźników, z uwzględnieniem zasady proporcjonalności. Wskaźniki umożliwiają mierzenie postępu

w stosunku do sytuacji wyjściowej oraz skuteczności realizacji priorytetów poprzez osiągnięcie celów szczegółowych;

- f) opisu podejścia wybranego do realizacji zasady partnerstwa określonej w art. 10;
  - g) projektu planu finansowania, który określa proponowany wkład finansowy Funduszu i ogólną kwotę współfinansowania publicznego lub prywatnego dla każdego priorytetu i każdego programu rocznego;
  - h) opisu środków podjętych w celu zapewnienia komplementarności względem działań finansowanych w ramach EFS;
  - i) przepisów ustanowionych w celu zapewnienia podania treści programu wieloletniego do wiadomości publicznej.
2. Państwa członkowskie przedkładają Komisji projekt programu wieloletniego nie później niż cztery miesiące po przedstawieniu przez Komisję wytycznych strategicznych na dany okres.
  3. W celu zatwierdzenia projektu programu wieloletniego Komisja przeprowadza analizę:
    - a) zgodności projektu programu wieloletniego z celami Funduszu i wytycznymi strategicznymi, o których mowa w art. 16;
    - b) istotności działań przewidzianych w projekcie programu wieloletniego w świetle proponowanej strategii;
    - c) zgodności ustaleń w zakresie zarządzania i kontroli, dokonanych przez dane państwo członkowskie w odniesieniu do realizacji interwencji Funduszu, z przepisami niniejszej decyzji;
    - d) zgodności projektu programu wieloletniego z prawem wspólnotowym, w szczególności z przepisami prawa wspólnotowego mającymi na celu zapewnienie swobodnego przepływu osób w powiązaniu z bezpośrednio z nimi związanymi środkami towarzyszącymi w odniesieniu do kontroli granic zewnętrznych, azylu i imigracji.
  4. W przypadku gdy Komisja uzna, że projekt programu wieloletniego jest niespójny z wytycznymi strategicznymi lub że jest on niezgodny z przepisami niniejszej decyzji w zakresie systemów zarządzania i kontroli lub z prawem wspólnotowym, wzywa ona dane państwo członkowskie do przedstawienia wszystkich niezbędnych informacji i, w stosownych przypadkach, dokonania odpowiednich zmian w projekcie programu wieloletniego.
  5. Komisja zatwierdza każdy program wieloletni w terminie trzech miesięcy od chwili jego formalnego przedłożenia, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 52 ust. 2.

Artykuł 18

Zmiana programów wieloletnich

1. Z inicjatywy danego państwa członkowskiego lub Komisji program wieloletni poddaje się ponownej analizie i w razie konieczności wprowadza się do niego zmiany obowiązujące w pozostałej części okresu programowania w celu uwzględnienia w większym stopniu lub w inny sposób priorytetów Wspólnoty. Ponowna analiza programów wieloletnich może nastąpić w świetle przeprowadzonych ocen lub w następstwie trudności napotkanych podczas realizacji.

2. Komisja przyjmuje decyzję w sprawie zatwierdzenia zmiany programu wieloletniego możliwie najszybciej po formalnym przedłożeniu stosownego wniosku przez zainteresowane państwo członkowskie. Zmiana programu wieloletniego przeprowadzana jest zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 52 ust. 2.

Artykuł 19

Programy roczne

1. Zatwierdzone przez Komisję programy wieloletnie są realizowane poprzez programy roczne.

2. Do dnia 1 lipca każdego roku Komisja przedstawia państwom członkowskim szacunkowe kwoty, które zostaną im przydzielone na następny rok z ogólnej kwoty środków przydzielonych w ramach rocznej procedury budżetowej, obliczone zgodnie z art. 12.

3. Do dnia 1 listopada każdego roku państwa członkowskie przedstawiają Komisji projekt programu rocznego na następny rok sporządzony zgodnie z programem wieloletnim i składający się z następujących elementów:

- a) ogólnych zasad wyboru projektów, które mają być finansowane w ramach programu rocznego;
- b) opisu działań, które mają być wspierane w ramach programu rocznego;
- c) proponowanego finansowego podziału wkładu Funduszu na różne działania w ramach programu oraz wskazanie wnioskowanej kwoty na pokrycie pomocy technicznej w ramach art. 15, służącej realizacji programu rocznego.

4. Analizując projekt programu rocznego państwa członkowskiego, Komisja uwzględnia ostateczną kwotę środków przydzielonych Funduszowi w ramach procedury budżetowej.

W terminie jednego miesiąca od formalnego przedłożenia projektu programu rocznego Komisja informuje dane państwo członkowskie o możliwości jego zatwierdzenia. Jeżeli projekt programu rocznego jest niezgodny z programem wieloletnim, Komisja wzywa to państwo członkowskie do przedstawienia wszystkich niezbędnych informacji i, w stosownych przypadkach, do wprowadzenia odpowiednich zmian do projektu programu rocznego.

Komisja przyjmuje decyzję w sprawie finansowania, zatwierdzając program roczny, do dnia 1 marca danego roku. W decyzji

określa się kwotę przydzieloną danemu państwu członkowskiemu oraz okres, w którym wydatki są kwalifikowalne.

Artykuł 20

Przegląd śródkresowy programu wieloletniego

1. Komisja dokonuje przeglądu wytycznych strategicznych i w razie potrzeby przyjmuje, do dnia 31 marca 2010 r., zmienione wytyczne strategiczne na lata 2011–2013.

2. W przypadku przyjęcia takich zmienionych wytycznych strategicznych każde państwo członkowskie ponownie analizuje swój program wieloletni i, w stosownych przypadkach, wprowadza do niego zmiany.

3. Przepisy określone w art. 17, dotyczące przygotowywania i zatwierdzania krajowych programów wieloletnich, stosuje się odpowiednio do przygotowywania i zatwierdzania tych zmienionych programów wieloletnich.

4. Zmienione wytyczne strategiczne przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 52 ust. 2.

ROZDZIAŁ V

SYSTEMY ZARZĄDZANIA I KONTROLI

Artykuł 21

Wykonanie

Komisja odpowiada za wykonanie niniejszej decyzji i przyjmuje niezbędne przepisy wykonawcze.

Artykuł 22

Ogólne zasady działania systemów zarządzania i kontroli

Utworzone przez państwa członkowskie systemy zarządzania i kontroli programów wieloletnich zapewniają:

- a) określenie funkcji danych podmiotów w zarządzaniu i kontroli oraz określenie przydziału funkcji w obrębie każdego podmiotu;
- b) zgodność z zasadą rozdzielenia funkcji pomiędzy tymi podmiotami i w ich obrębie;
- c) odpowiednie zasoby dla każdego podmiotu lub wydziału do pełnienia funkcji, które im wyznaczono, przez cały okres realizacji działań współfinansowanych z Funduszu;
- d) procedury dla zapewniania zasadności i prawidłowości wydatków zadeklarowanych w ramach programów rocznych;
- e) wiarygodne, skomputeryzowane systemy rachunkowości i księgowości, monitorowania i sprawozdawczości finansowej;
- f) system sprawozdawczości i monitorowania, w przypadku gdy podmiot odpowiedzialny powierza wykonywanie zadań innemu podmiotowi;

- g) instrukcje postępowania odnoszące się do funkcji, które należy wypełnić;
- h) ustalenia dotyczące audytu funkcjonowania systemu;
- i) systemy i procedury w celu zapewnienia stosowania właściwej ścieżki audytu;
- j) procedury sprawozdawczości i monitorowania nieprawidłowości oraz odzyskiwania kwot nienależnie wypłaconych.

Artykuł 23

Wyznaczanie instytucji

1. Do celów realizacji programu wieloletniego i programów rocznych państwo członkowskie wyznacza:

- a) instytucję odpowiedzialną: organ funkcjonalny państwa członkowskiego, krajowy organ publiczny lub podmiot wyznaczony przez państwo członkowskie, lub podmiot prawa prywatnego państwa członkowskiego wypełniający misję publiczną, który odpowiada za zarządzanie programem wieloletnim i programami rocznymi finansowanymi ze środków Funduszu oraz za wszelkie kontakty z Komisją;
- b) instytucję certyfikującą: krajowy organ publiczny lub podmiot publiczny, lub osoba działająca w charakterze takiego podmiotu lub organu, wyznaczone przez państwo członkowskie do poświadczania deklaracji wydatków przed ich przesłaniem do Komisji;
- c) instytucję audytową: krajowy organ publiczny lub podmiot, pod warunkiem że jest on funkcjonalnie niezależny od instytucji odpowiedzialnej i instytucji certyfikującej, wyznaczony przez państwo członkowskie i odpowiedzialny za weryfikację skutecznego działania systemu zarządzania i kontroli;
- d) w stosownych przypadkach, instytucję delegowaną.

2. Państwo członkowskie określa zasady regulujące jego stosunki z instytucjami, o których mowa w ust. 1, a także ich stosunki z Komisją.

3. Z zastrzeżeniem art. 22 lit. b), niektóre lub wszystkie instytucje, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, mogą stanowić część tego samego podmiotu.

4. Komisja przyjmuje przepisy wykonawcze dla art. 24–28 zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 52 ust. 2.

Artykuł 24

Instytucja odpowiedzialna

1. Instytucja odpowiedzialna spełnia następujące warunki minimalne:

- a) posiada osobowość prawną, chyba że jest organem funkcjonalnym państwa członkowskiego;
- b) dysponuje infrastrukturą wymaganą do prowadzenia łatwej komunikacji z szerokim gronem użytkowników,

podmiotami odpowiedzialnymi w innych państwach członkowskich oraz Komisją;

- c) działa w otoczeniu administracyjnym, które pozwala jej prawidłowo wykonywać zadania i unikać wszelkich konfliktów interesów;
- d) jest w stanie stosować wspólnotowe zasady zarządzania funduszami;
- e) dysponuje środkami finansowymi i możliwościami w zakresie zarządzania proporcjonalnymi do wielkości funduszy wspólnotowych, którymi będzie zobowiązana zarządzać;
- f) dysponuje personelem, którego kwalifikacje zawodowe i umiejętności językowe odpowiadają potrzebom pracy administracyjnej w środowisku międzynarodowym.

2. Państwo członkowskie zapewnia instytucji odpowiedzialnej odpowiednie środki finansowe, tak aby mogła ona właściwie wykonywać swoje zadania w sposób ciągły przez cały okres 2007–2013.

3. Komisja może udzielać państwom członkowskim pomocy w szkoleniu personelu, w szczególności w odniesieniu do prawidłowego stosowania rozdziałów V–IX.

Artykuł 25

Zadania instytucji odpowiedzialnej

1. Instytucja odpowiedzialna odpowiada za zarządzanie programem wieloletnim i jego realizację zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami.

Instytucja ta w szczególności:

- a) prowadzi konsultacje z partnerami zgodnie z art. 10;
- b) przedkłada Komisji projekt programu wieloletniego i projekty programów rocznych, do których odnoszą się art. 17 i 19;
- c) ustala mechanizm współpracy z instytucjami zarządzającymi wyznaczonymi przez państwa członkowskie w celu realizacji działań w ramach EFS i Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców;
- d) organizuje i ogłasza zaproszenia do składania ofert i wniosków, w stosownych przypadkach;
- e) organizuje wybór projektów do celów współfinansowania w ramach Funduszu zgodnie z kryteriami określonymi w art. 13 ust. 5;
- f) przyjmuje płatności dokonywane przez Komisję i dokonuje płatności na rzecz beneficjentów końcowych;
- g) zapewnia spójność i komplementarność współfinansowania w ramach Funduszu i w ramach innych stosownych instrumentów finansowych, krajowych i wspólnotowych;

- h) monitoruje dostarczanie współfinansowanych towarów i usług oraz weryfikuje, czy wydatki zadeklarowane na działania zostały rzeczywiście poniesione oraz są zgodne z zasadami wspólnotowymi i krajowymi;
- i) zapewnia istnienie informatycznego systemu ewidencjonowania i przechowywania zapisów księgowych dla każdego działania w ramach programów rocznych oraz zapewnia, że dane na temat realizacji, niezbędne do celów zarządzania finansowego, monitorowania, kontroli i oceny, są gromadzone;
- j) zapewnia utrzymywanie przez beneficjentów końcowych i inne podmioty uczestniczące w realizacji działań współfinansowanych z Funduszu oddzielnego systemu księgowego albo odpowiedniego kodu księgowego dla wszystkich transakcji związanych z danym działaniem, bez uszczerbku dla krajowych przepisów księgowych;
- k) zapewnia przeprowadzanie ocen Funduszu, o których mowa w art. 47, w terminach określonych w art. 48 ust. 2 i zgodnie z normami jakości uzgodnionymi między Komisją a danym państwem członkowskim;
- l) ustala procedury dla zapewnienia, że wszystkie dokumenty dotyczące wydatków i audytów, wymagane do zapewnienia właściwej ścieżki audytu, są przechowywane zgodnie z wymogami, o których mowa w art. 41;
- m) zapewnia otrzymywanie przez instytucję audytową, do celów prowadzenia audytów określonych w art. 28 ust. 1, wszystkich niezbędnych informacji na temat stosowanych procedur zarządzania i projektów współfinansowanych z Funduszu;
- n) zapewnia otrzymywanie przez instytucję certyfikującą, do celów poświadczania, wszystkich niezbędnych informacji na temat procedur i weryfikacji przeprowadzonych w odniesieniu do wydatków;
- o) sporządza i przedkłada Komisji sprawozdania z postępów w realizacji programów rocznych i sprawozdania końcowe z realizacji programów rocznych, deklaracje wydatków poświadczonych przez instytucję certyfikującą i wnioski o płatności lub, w stosownych przypadkach, deklarację zwrotu kosztów;
- p) prowadzi działalność informacyjną i doradczą oraz rozpowszechnia wyniki wspieranych działań;
- q) współpracuje z Komisją i instytucjami odpowiedzialnymi w innych państwach członkowskich;
- r) kontroluje wdrożenie przez beneficjentów końcowych wytycznych, o których mowa w art. 31 ust. 6.

2. Działalność instytucji odpowiedzialnej, związana z zarządzaniem projektami realizowanymi w państwach członkowskich, może być finansowana w ramach ustaleń dotyczących pomocy technicznej, o której mowa w art. 15.

Artykuł 26

Delegacja zadań przez instytucję odpowiedzialną

1. W przypadku gdy wykonanie wszystkich lub niektórych zadań instytucji odpowiedzialnej powierza się instytucji delegowanej, instytucja odpowiedzialna określa dokładnie zakres delegowanych zadań oraz ustala szczegółowe procedury wykonania tych zadań, zgodnie z warunkami określonymi w art. 24.
2. Procedury te obejmują regularne dostarczanie instytucji odpowiedzialnej informacji na temat skutecznego wykonywania delegowanych zadań i opis zastosowanych środków.

Artykuł 27

Instytucja certyfikująca

1. Instytucja certyfikująca:
  - a) poświadcza, że:
    - (i) deklaracja wydatków jest dokładna, wynika z rzetelnych systemów księgowych i jest oparta na weryfikowalnych dokumentach uzupełniających;
    - (ii) zadeklarowane wydatki są zgodne z mającymi zastosowanie zasadami wspólnotowymi i krajowymi oraz zostały poniesione w związku z działaniami wybranymi na podstawie kryteriów mających zastosowanie do programu i zgodnych z zasadami wspólnotowymi i krajowymi;
  - b) zapewnia do celów poświadczania, że otrzymała od instytucji odpowiedzialnej odpowiednie informacje na temat procedur i weryfikacji przeprowadzonych w odniesieniu do wydatków zawartych w deklaracjach wydatków;
  - c) uwzględnia do celów poświadczania wyniki wszystkich audytów przeprowadzonych przez instytucję audytową lub na jej odpowiedzialność;
  - d) utrzymuje w formie elektronicznej zapisy księgowe dotyczące wydatków zadeklarowanych Komisji;
  - e) weryfikuje odzyskanie wszelkich wspólnotowych środków finansowych, w stosownych przypadkach wraz z odsetkami, w przypadku stwierdzenia, że zostały one nienależnie wypłacone w wyniku wykrytych nieprawidłowości;
  - f) prowadzi ewidencję kwot podlegających odzyskaniu i kwot odzyskanych w ramach budżetu ogólnego Unii Europejskiej, w miarę możliwości poprzez potrącenie ich z następnej deklaracji wydatków.
2. Działalność instytucji certyfikującej, związana z projektami realizowanymi w państwach członkowskich, może być finansowana w ramach ustaleń dotyczących pomocy technicznej, o której mowa w art. 15, pod warunkiem poszanowania prerogatyw tej instytucji, określonych w art. 23.

Artykuł 28

Institucja audytowa

1. Instytucja audytowa:
  - a) zapewnia prowadzenie audytów w celu weryfikacji skutecznego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli;
  - b) zapewnia prowadzenie audytów działań na podstawie odpowiedniej próby w celu zweryfikowania zadeklarowanych wydatków; próba taka stanowi co najmniej 10 % całkowitej kwoty kwalifikowalnych wydatków dla każdego programu rocznego;
  - c) przedstawia Komisji, w terminie sześciu miesięcy od zatwierdzenia programu wieloletniego, strategię audytu obejmującą podmioty, które będą przeprowadzać audyty, o których mowa w lit. a) i b), zapewniając przeprowadzanie audytu głównych beneficjentów współfinansowania z Funduszu i równomierny rozkład audytów w całym okresie programowania.
2. W przypadku gdy instytucja audytowa wyznaczona na mocy niniejszej decyzji jest także instytucją audytową wyznaczoną na mocy decyzji nr 573/2007/WE, nr 574/2007/WE i nr 575/2007/WE lub w przypadku gdy do dwóch lub większej liczby tych Funduszy stosuje się wspólny system, można przedłożyć jedną strategię audytu zgodnie z ust. 1 lit. c).
3. Dla każdego programu rocznego instytucja audytowa sporządza sprawozdanie obejmujące:
  - a) roczne sprawozdanie z audytu przedstawiające wyniki audytów przeprowadzonych zgodnie ze strategią audytu w odniesieniu do programu rocznego oraz informujące o wszelkich brakach wykrytych w systemach zarządzania i kontroli programu;
  - b) opinię na podstawie kontroli i audytów, przeprowadzonych na odpowiedzialność instytucji audytowej, w kwestii tego, czy funkcjonowanie systemu zarządzania i kontroli daje uzasadnione zapewnienie, że deklaracje wydatków przedstawione Komisji są prawidłowe i że transakcje będące ich podstawą są zgodne z prawem i prawidłowe;
  - c) deklarację zawierającą ocenę zasadności wniosku o płatność salda lub deklaracji zwrotu kosztów oraz ocenę zgodności z prawem i prawidłowości odnośnych wydatków.
4. Instytucja audytowa zapewnia, że czynności audytowe uwzględniają uznane w skali międzynarodowej standardy audytu.
5. Audyty dotyczące projektów realizowanych w państwach członkowskich mogą być finansowane w ramach ustaleń dotyczących pomocy technicznej, o której mowa w art. 15, pod warunkiem poszanowania prerogatyw instytucji audytowej określonych w art. 23.

ROZDZIAŁ VI

OBOWIĄZKI I KONTROLA

Artykuł 29

Obowiązki państw członkowskich

1. Państwa członkowskie są odpowiedzialne za zapewnienie należytego zarządzania finansowego programem wieloletnim i programami rocznymi oraz za zgodność z prawem i prawidłowość transakcji będących ich podstawą.
2. Państwa członkowskie zapewniają udzielenie instytucjom odpowiedzialnym i wszelkim instytucjom delegowanym, instytucjom certyfikującym, instytucjom audytowym oraz wszelkim innym odnośnym podmiotom odpowiednich wskazówek w sprawie ustanawiania systemów zarządzania i kontroli, o których mowa w art. 22–28, w celu zapewnienia skutecznego i prawidłowego wydatkowania środków finansowych Wspólnoty.
3. Państwa członkowskie zapobiegają nieprawidłowościom, wykrywają je i korygują. Zgłaszają je Komisji i informują Komisję na bieżąco o postępach w wynikłych postępowaniach administracyjnych i prawnych.

W przypadku braku możliwości odzyskania kwot nienależnie wypłaconych beneficjentowi końcowemu dane państwo członkowskie odpowiada za zwrot utraconych kwot do budżetu ogólnego Unii Europejskiej, jeśli zostanie stwierdzone, że straty powstały z jego winy lub w wyniku niedbalstwa z jego strony.

4. Państwa członkowskie odpowiadają w pierwszej kolejności za kontrolę finansową działań oraz zapewniają wdrażanie systemów zarządzania i kontroli oraz audytów w sposób gwarantujący prawidłowe i skuteczne wykorzystanie funduszy wspólnotowych. Przekazują one Komisji opis takich systemów.
5. Szczegółowe przepisy wykonawcze dotyczące ust. 1–4 przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 52 ust. 2.

Artykuł 30

Systemy zarządzania i kontroli

1. Przed zatwierdzeniem programu wieloletniego przez Komisję zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 52 ust. 2, państwa członkowskie zapewniają utworzenie systemów zarządzania i kontroli zgodnie z art. 22–28. Odpowiadają one za zapewnienie skutecznego funkcjonowania systemów przez cały okres programowania.
2. Wraz z projektem programu wieloletniego państwa członkowskie przedkładają Komisji opis organizacji i procedur dotyczących: instytucji odpowiedzialnych, instytucji delegowanych i instytucji certyfikujących oraz systemów audytu wewnętrznego funkcjonujących w tych instytucjach, a także instytucji audytowej i wszelkich innych podmiotów przeprowadzających audyty na jej odpowiedzialność.
3. Komisja dokonuje przeglądu zastosowania niniejszego przepisu w kontekście przygotowania sprawozdania za lata 2007–2013 określonego w art. 48 ust. 3.

Artykuł 31

Obowiązki Komisji

1. Zgodnie z procedurą określoną w art. 30 Komisja upewnia się, że państwa członkowskie utworzyły systemy zarządzania i kontroli odpowiadające przepisom art. 22–28 oraz, na podstawie rocznych sprawozdań z audytu i przeprowadzonych przez siebie audytów, że systemy funkcjonują skutecznie przez cały okres programowania.

2. Bez uszczerbku dla audytów przeprowadzanych przez państwa członkowskie, urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele Komisji mogą przeprowadzać kontrole na miejscu w celu sprawdzenia skutecznego funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli; czynności te mogą obejmować audyty działań ujętych w programach rocznych, przy czym o audycie należy poinformować z wyprzedzeniem co najmniej trzech dni roboczych. W audytach takich mogą brać udział urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele danego państwa członkowskiego.

3. Komisja może wymagać przeprowadzenia przez państwo członkowskie kontroli na miejscu w celu sprawdzenia prawidłowości funkcjonowania systemów lub prawidłowości jednej lub większej liczby transakcji. Urzędnicy Komisji lub jej upoważnieni przedstawiciele mogą brać udział w takich kontrolach.

4. We współpracy z państwami członkowskimi Komisja zapewnia przekazywanie odpowiednich informacji na temat działań wspieranych przez Fundusz, promocję tych działań i ich monitorowanie.

5. We współpracy z państwami członkowskimi Komisja zapewnia spójność i komplementarność działań względem innych stosownych polityk, instrumentów i inicjatyw Wspólnoty.

6. Komisja określa wytyczne zapewniające uwidocznienie środków finansowych przyznanych na mocy niniejszej decyzji.

Artykuł 32

Współpraca z instytucjami audytowymi państw członkowskich

1. Komisja współpracuje z instytucjami audytowymi w celu koordynowania ich odnośnych planów i metodologii audytów, a także dokonuje niezwłocznej wymiany wyników przeprowadzonych audytów systemów zarządzania i kontroli w celu możliwie najlepszego wykorzystania środków kontroli i unikania nieuzasadnionego powielania prac.

Komisja przekazuje swoje uwagi dotyczące strategii audytu przedstawionej na mocy art. 28 w terminie nieprzekraczającym trzech miesięcy od jej otrzymania.

2. Przy określaniu swojej strategii audytu Komisja określa te programy roczne, które uznaje za zadowalające na podstawie posiadanej wiedzy na temat systemów zarządzania i kontroli.

W odniesieniu do tych programów Komisja może stwierdzić, że może polegać głównie na dowodach z audytów przedstawionych przez państwa członkowskie oraz że przeprowadzi ona własne kontrole na miejscu tylko w przypadku istnienia dowodów sugerujących braki w systemach.

ROZDZIAŁ VII

ZARZĄDZANIE FINANSAMI

Artykuł 33

Kwalifikowalność – deklaracje wydatków

1. Wszystkie deklaracje wydatków obejmują kwotę wydatków poniesionych przez beneficjentów końcowych przy realizacji działań oraz odpowiadający im wkład pochodzący ze źródeł publicznych lub prywatnych.

2. Wydatki odpowiadają płatnościom dokonany przez beneficjentów końcowych. Wydatki uzasadnione są opłaconymi fakturami lub dokumentami księgowymi o równoważnej wartości dowodowej.

3. Wydatki mogą być uznane za kwalifikujące się do uzyskania wsparcia z Funduszu wyłącznie wtedy, gdy zostały faktycznie poniesione nie wcześniej niż dnia 1 stycznia roku, o którym mowa w decyzji w sprawie finansowania zatwierdzającej program roczny, o której mowa w art. 19 ust. 4 akapit trzeci. Działania współfinansowane nie mogą zostać zakończone przed początkową datą kwalifikowalności.

Na zasadzie wyjątku, okres, za który dany wydatek jest kwalifikowalny, ustala się na trzy lata w odniesieniu do wydatków poniesionych przy realizacji działań wspieranych w ramach programów rocznych na rok 2007.

4. Zasady regulujące kwalifikowalność wydatków w ramach działań realizowanych w państwach członkowskich i współfinansowanych z Funduszu zgodnie z art. 4 przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 52 ust. 2.

Artykuł 34

Integralność płatności na rzecz beneficjentów końcowych

Państwa członkowskie upewniają się, że instytucja odpowiedzialna zapewnia otrzymanie przez beneficjentów końcowych całkowitej kwoty wkładu pochodzącego ze środków publicznych w możliwie najkrótszym terminie. Nie potrąca się ani nie wstrzymuje żadnych kwot, ani też nie nakłada żadnych dodatkowych opłat szczególnych czy innych opłat o skutku równoważnym, które powodowałyby zmniejszenie kwot wypłacanych beneficjentom końcowym, pod warunkiem że beneficjenci końcowi spełniają wszystkie wymogi dotyczące kwalifikowalności działań i wydatków.

Artykuł 35

Stosowanie euro

1. Kwoty określone w przedstawianych przez państwa członkowskie projektach programów wieloletnich i rocznych, o których mowa odpowiednio w art. 17 i 19, poświadczane deklaracje wydatków, wnioski o płatność, o których mowa w art. 25 ust. 1 lit. o), oraz wydatki wymienione w sprawozdaniu z postępów w realizacji programu rocznego, o którym mowa w art. 37 ust. 4 i sprawozdaniu końcowym z realizacji programu rocznego, o którym mowa w art. 49, są denominowane w euro.

2. Decyzje Komisji w sprawie finansowania, zatwierdzające programy roczne państw członkowskich, o których mowa w art. 19 ust. 4 akapit trzeci, zobowiązania Komisji i płatności Komisji są denominowane i dokonywane w euro.

3. Państwa członkowskie, które nie przyjęły euro jako swojego środka płatniczego do dnia złożenia wniosku o płatność, przeliczają na euro kwoty wydatków poniesionych w walucie krajowej. Kwota ta jest przeliczana na euro z wykorzystaniem miesięcznego obrachunkowego kursu wymiany stosowanego przez Komisję w miesiącu, w którym wydatki zostały zaksięgowane przez instytucję odpowiedzialną danego programu. Kurs ten jest publikowany co miesiąc przez Komisję w mediach elektronicznych.

4. Kiedy dane państwo członkowskie przyjmuje euro jako swój środek płatniczy, procedurę przeliczania określoną w ust. 3 stosuje się nadal do wszystkich wydatków zaksięgowanych przez instytucję certyfikującą przed datą wejścia w życie stałego kursu wymiany waluty krajowej na euro.

Artykuł 36

Zobowiązania

Zobowiązania budżetowe Wspólnoty są określane co roku na podstawie decyzji Komisji w sprawie finansowania zatwierdzającej program roczny, o której mowa w art. 19 ust. 4 akapit trzeci.

Artykuł 37

Płatności – płatności zaliczkowe

1. Komisja dokonuje płatności wkładu z Funduszu zgodnie ze zobowiązaniami budżetowymi.

2. Płatności mają postać płatności zaliczkowych i płatności salda. Dokonuje się ich na rzecz instytucji odpowiedzialnej wyznaczonej przez państwo członkowskie.

3. Pierwszej płatności zaliczkowej, stanowiącej 50 % kwoty przydzielonej w decyzji w sprawie finansowania zatwierdzającej program roczny, dokonuje się na rzecz państwa członkowskiego w terminie 60 dni od daty przyjęcia takiej decyzji.

4. Drugiej płatności zaliczkowej dokonuje się nie później niż trzy miesiące po zatwierdzeniu przez Komisję, w terminie dwóch miesięcy od formalnego przedłożenia przez państwo członkowskie wniosku o płatność, sprawozdania z postępów w realizacji programu rocznego oraz poświadczonej deklaracji wydatków, stanowiących co najmniej 60 % kwoty pierwszej płatności, sporządzonej zgodnie z art. 27 ust. 1 lit. a) i art. 33.

Kwota drugiej płatności zaliczkowej wypłacanej przez Komisję nie przekracza 50 % całkowitej kwoty przydzielonej w decyzji w sprawie finansowania zatwierdzającej program roczny, a w każdym przypadku, gdy państwo członkowskie zaciągnęło zobowiązania poziomem krajowym na kwotę mniejszą niż kwota wskazana w decyzji w sprawie finansowania zatwierdzającej program roczny, nie przekracza różnicy między kwotą wspólnotowych środków finansowych faktycznie przeznaczonych przez państwo członkowskie na wybrane projekty w ramach programu rocznego a pierwszą płatnością zaliczkową.

5. Wszelkie odsetki uzyskane z tytułu płatności zaliczkowych księguje się na koncie danego programu rocznego, uznając je za zasoby należące do krajowego wkładu publicznego danego państwa członkowskiego, i deklaruje Komisji w chwili deklaracji wydatków odnoszącej się do sprawozdania końcowego z realizacji danego programu rocznego.

6. Kwoty wypłacone w formie płatności zaliczkowych rozlicza się po zamknięciu programu rocznego.

Artykuł 38

Płatność salda

1. Komisja wypłaca saldo nie później niż w terminie dziewięciu miesięcy od upływu terminu kwalifikowalności kosztów określonego w decyzji w sprawie finansowania zatwierdzającej program roczny, pod warunkiem otrzymania następujących dokumentów:

- poświadczonej deklaracji wydatków, należycie sporządzonej zgodnie z art. 27 ust. 1 lit. a) i art. 33, oraz wniosku o płatność salda lub deklaracji zwrotu kosztów;
- końcowego sprawozdania z realizacji programu rocznego zgodnie z art. 49;
- rocznego sprawozdania z audytu, opinii i deklaracji przewidzianych w art. 28 ust. 3.

Płatność salda podlega przyjęciu końcowego sprawozdania z realizacji programu rocznego oraz deklaracji oceniającej zasadność wniosku o płatność salda.

2. W przypadku gdy dokumenty wymagane w ust. 1 nie zostaną dostarczone przez instytucję odpowiedzialną w wyznaczonym terminie i wymaganym formacie, Komisja umarza tę część zobowiązania budżetowego przypadającą na dany program roczny, której nie wykorzystano w formie płatności zaliczkowej.

3. Procedurę automatycznego anulowania zobowiązań, określoną w ust. 2, zawieszają się w odniesieniu do kwot przypadających na dane projekty w przypadku, gdy w chwili składania dokumentów określonych w ust. 1 na poziomie państwa członkowskiego toczą się postępowania prawne lub administracyjne postępowania odwoławcze o skutku zawieszającym. W przedkładanych cząstkowych sprawozdaniach końcowych państwo członkowskie podaje szczegółowe informacje na temat takich projektów oraz wysyła co sześć miesięcy sprawozdania z postępów w ich realizacji. W terminie trzech miesięcy od zamknięcia postępowania prawnego lub administracyjnego postępowania odwoławczego państwo członkowskie przedstawia dokumenty wymagane w ust. 1 odnoszące się do danych projektów.

4. Dziewięciomiesięczny termin, o którym mowa w ust. 1, przerywa się z chwilą przyjęcia przez Komisję decyzji o zawieszeniu płatności środków przeznaczonych na współfinansowanie odpowiedniego programu rocznego, zgodnie z art. 40. Termin ten wznawia bieg z chwilą powiadomienia danego państwa członkowskiego o decyzji Komisji, o której mowa w art. 40 ust. 3.

5. Bez uszczerbku dla art. 39, w terminie sześciu miesięcy od daty otrzymania dokumentów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, Komisja powiadamia państwo członkowskie o kwocie wydatków uznanej przez Komisję jako należnej ze środków Funduszu oraz o wszelkich korektach finansowych wynikających z różnicy między wydatkami deklarowanymi a wydatkami uznanymi za należne. Państwo członkowskie ma trzy miesiące na zgłoszenie swoich uwag.

6. W terminie trzech miesięcy od daty otrzymania uwag państwa członkowskiego Komisja podejmuje decyzję w sprawie kwoty wydatków uznanej za należną ze środków Funduszu oraz dokonuje płatności salda wynikającego z różnicy między ostateczną kwotą uznanych wydatków a sumami dotychczas wypłaconymi na rzecz tego państwa członkowskiego.

7. Z zastrzeżeniem dostępności środków finansowych, Komisja dokonuje płatności salda w terminie nieprzekraczającym 60 dni od daty przyjęcia dokumentów, o których mowa w ust. 1. Saldo zobowiązania budżetowego umarza się w terminie sześciu miesięcy od daty płatności.

Artykuł 39

Wstrzymanie płatności

1. Płatność zostaje wstrzymana przez delegowanego intendenta w rozumieniu rozporządzenia finansowego na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, jeżeli:

- a) w sprawozdaniu krajowego lub wspólnotowego podmiotu przeprowadzającego audyt znajdują się dowody sugerujące znaczące wady funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli;
- b) intendent ten musi przeprowadzić dodatkową weryfikację na podstawie otrzymanych informacji sugerujących, że wydatek ujęty w poświadczonej deklaracji wydatków związany jest z poważną nieprawidłowością, która nie została skorygowana.

2. Państwo członkowskie i instytucja odpowiedzialna są niezwłocznie informowane o przyczynach wstrzymania płatności. Płatność zostaje wstrzymana do czasu podjęcia przez państwo członkowskie niezbędnych środków.

Artykuł 40

Zawieszenie płatności

1. Komisja może zawiesić całość lub część płatności zaliczkowych i płatności salda, jeżeli:

- a) w systemie zarządzania i kontroli programu istnieje poważna wada mająca wpływ na rzetelność procedury poświadczania płatności, w odniesieniu do której nie podjęto działań naprawczych; lub
- b) wydatek ujęty w poświadczonej deklaracji wydatków związany jest z poważną nieprawidłowością, która nie została skorygowana; lub
- c) państwo członkowskie nie wypełnia swoich obowiązków wynikających z art. 29 i 30.

2. Komisja może podjąć decyzję o zawieszeniu płatności zaliczkowych i płatności salda po umożliwieniu państwu członkowskiemu zgłoszenia uwag w terminie trzech miesięcy.

3. Komisja znosi zawieszenie płatności zaliczkowych i płatności salda, jeśli uzna, że państwo członkowskie podjęło niezbędne środki umożliwiające zniesienie zawieszenia.

4. Jeżeli państwo członkowskie nie podejmie niezbędnych środków, Komisja może przyjąć decyzję o anulowaniu całości lub części wkładu Wspólnoty w program roczny zgodnie z art. 44.

Artykuł 41

Przechowywanie dokumentów

Bez uszczerbku dla zasad dotyczących pomocy państwa zgodnie z art. 87 Traktatu, instytucja odpowiedzialna zapewnia przechowywanie całości dokumentacji dotyczącej wydatków i audytów związanych z danymi programami do wglądu Komisji i Trybunału Obrachunkowego przez okres pięciu lat od zamknięcia programów, zgodnie z art. 38 ust. 1.

Bieg tego terminu wstrzymuje się w przypadku toczącego się postępowania prawnego lub na należycie uzasadniony wniosek Komisji.

Dokumenty przechowuje się w formie oryginałów lub kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem na powszechnie uznawanych nośnikach danych.

ROZDZIAŁ VIII

KOREKTY FINANSOWE

Artykuł 42

Korekty finansowe dokonywane przez państwa członkowskie

1. Państwa członkowskie w pierwszej kolejności ponoszą odpowiedzialność za śledzenie nieprawidłowości, działając na podstawie dowodów świadczących o wszelkich większych zmianach mających wpływ na charakter lub warunki realizacji lub kontroli programów oraz dokonując wymaganych korekt finansowych.

2. Państwa członkowskie dokonują korekt finansowych wymaganych w związku z pojedynczymi lub systemowymi nieprawidłowościami stwierdzonymi w działaniach lub programach rocznych.

Korekty dokonywane przez państwa członkowskie polegają na anulowaniu, a w stosownych przypadkach odzyskaniu, całości lub części wkładu finansowego Wspólnoty. W przypadku gdy kwota nie zostanie zwrócona w określonym terminie przez dane państwo członkowskie nalicza się odsetki za zwłokę w wysokości przewidzianej w art. 45 ust. 2. Państwa członkowskie uwzględniają charakter i wagę nieprawidłowości oraz straty finansowe poniesione przez Fundusz.

3. W przypadku nieprawidłowości systemowych dane państwo członkowskie rozszerza zakres postępowania wyjaśniającego w celu objęcia nim wszystkich operacji, których mogą one dotyczyć.

4. W sprawozdaniu końcowym z realizacji programu rocznego, o którym mowa w art. 49, państwa członkowskie umieszczają wykaz postępowań w sprawie anulowania wszczętych w odniesieniu do danego programu rocznego.

Artykuł 43

Kontrola ksiąg i korekty finansowe dokonywane przez Komisję

1. Bez uszczerbku dla uprawnień Trybunału Obrachunkowego lub kontroli przeprowadzanych przez państwa członkowskie zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi, urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele Komisji mogą przeprowadzać kontrole na miejscu, w tym kontrole wrywkowe, dotyczące działań finansowanych z Funduszu oraz systemów zarządzania i kontroli, o których informują z wyprzedzeniem co najmniej trzech dni roboczych. Komisja powiadamia zainteresowane państwo członkowskie w celu uzyskania wszelkiej niezbędnej pomocy. W kontrolach takich mogą brać udział urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele danego państwa członkowskiego.

Komisja może wymagać, by dane państwo członkowskie przeprowadziło kontrolę na miejscu w celu sprawdzenia prawidłowości jednej lub większej liczby transakcji. W kontrolach takich mogą brać udział urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele Komisji.

2. Jeżeli po dokonaniu niezbędnych weryfikacji Komisja stwierdza, że państwo członkowskie nie wypełnia swoich obowiązków wynikających z art. 29, zawieszają płatności zaliczkowe lub płatność salda zgodnie z art. 40.

Artykuł 44

Kryteria dokonywania korekt

1. Komisja może dokonywać korekt finansowych w drodze anulowania całości lub części wkładu Wspólnoty na rzecz programu rocznego, jeżeli w wyniku niezbędnego badania stwierdzi, że:

- a) w systemie zarządzania i kontroli programu istnieje poważna wada stanowiąca zagrożenie dla już wypłaconego wkładu Wspólnoty na rzecz programu;
- b) wydatek ujęty w poświadczonej deklaracji wydatków jest nieprawidłowy i nie został skorygowany przez państwo członkowskie przed wszczęciem procedury korekty na mocy niniejszego ustępu;
- c) państwo członkowskie nie wywiązało się ze swych obowiązków zgodnie z art. 29 przed wszczęciem procedury korekty na mocy niniejszego ustępu.

Komisja podejmuje decyzję z uwzględnieniem wszelkich uwag zgłoszonych przez państwo członkowskie.

2. Ustalając, czy za podstawę korekty finansowej przyjąć wartość ryczałtową czy ekstrapolowaną, Komisja opiera się na stwierdzonych, indywidualnych przypadkach nieprawidłowości, biorąc pod uwagę systemowy charakter danej nieprawidłowości. W przypadku gdy nieprawidłowość dotyczy deklaracji wydatków, w stosunku do których instytucja audytowa wydała uprzednio pozytywną opinię zgodnie z art. 28 ust. 3 lit. b), zachodzić będzie domniemanie wystąpienia problemu o charakterze systemowym skutkującego zastosowaniem korekty w postaci wartości ryczałtowej lub ekstrapolowanej, chyba że

w terminie trzech miesięcy państwo członkowskie przedstawi dowód obalający takie domniemanie.

3. Podejmując decyzję odnośnie do kwoty korekty, Komisja uwzględnia charakter i wagę nieprawidłowości oraz zakres i finansowe skutki wad stwierdzonych w danym programie rocznym.

4. Jeżeli Komisja opiera swoje stanowisko na faktach stwierdzonych przez audytorów spoza jej służb, wyciąga własne wnioski dotyczące konsekwencji finansowych, po przeanalizowaniu środków podjętych przez dane państwo członkowskie na mocy art. 30, sprawozdań dotyczących zgłoszonych nieprawidłowości oraz wszelkich odpowiedzi ze strony danego państwa członkowskiego.

Artykuł 45

Zwrot środków

1. Zwrotu wszelkich środków należnych budżetowi ogólnemu Unii Europejskiej dokonuje się przed terminem płatności wymienionym w nakazie windykacji sporządzonym zgodnie z art. 72 rozporządzenia finansowego. Termin ten przypada na ostatni dzień drugiego miesiąca po dacie wydania nakazu.

2. Wszelkie opóźnienia w zwrocie środków powodują naliczanie odsetek z tytułu zaległych płatności, począwszy od terminu płatności do dnia faktycznego dokonania płatności. Stopa oprocentowania równa jest stopie stosowanej przez Europejski Bank Centralny do jego głównych operacji refinansowych, opublikowanej w serii C *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej*, obowiązującej w pierwszym dniu kalendarzowym miesiąca, na który przypada termin płatności, powiększona o trzy i pół punktu procentowego.

Artykuł 46

Obowiązki państw członkowskich

Korekta finansowa dokonywana przez Komisję pozostaje bez uszczerbku dla obowiązku danego państwa członkowskiego w zakresie odzyskiwania środków zgodnie z art. 42.

ROZDZIAŁ IX

MONITOROWANIE, OCENA I SPRAWOZDANIA

Artykuł 47

Monitorowanie i ocena

1. Komisja prowadzi regularne monitorowanie Funduszu we współpracy z państwami członkowskimi.

2. Fundusz jest poddawany ocenie przez Komisję we współpracy z państwami członkowskimi w celu określenia istotności, skuteczności i oddziaływania realizowanych działań w świetle celu ogólnego, o którym mowa w art. 2, w kontekście przygotowania sprawozdań określonych w art. 48 ust. 3.

3. Komisja analizuje także komplementarność działań realizowanych w ramach Funduszu względem działań prowadzonych w ramach innych stosownych polityk, instrumentów i inicjatyw wspólnotowych.

Artykuł 48

Obowiązki sprawozdawcze

1. W każdym państwie członkowskim instytucja odpowiedzialna podejmuje niezbędne środki w celu zapewnienia monitorowania i oceny projektu.

W tym celu porozumienia i umowy zawierane przez instytucję odpowiedzialną z organizacjami odpowiedzialnymi za realizację działań zawierają klauzule nakładające obowiązek przedkładania regularnych i szczegółowych sprawozdań z postępów w realizacji działań i osiągnięciu wyznaczonych celów, które stanowią podstawę, odpowiednio, sprawozdań z postępów w realizacji programu rocznego i sprawozdania końcowego z realizacji programu rocznego.

2. Państwa członkowskie przedkładają Komisji:

- a) do dnia 30 czerwca 2010 r., sprawozdanie z oceny realizacji działań współfinansowanych z Funduszu;
- b) do dnia 30 czerwca 2012 r. za lata 2007–2010 i do dnia 30 czerwca 2015 r. za lata 2011–2013, odpowiednio, sprawozdanie z oceny rezultatów i wpływu działań współfinansowanych z Funduszu.

3. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów:

- a) do dnia 30 czerwca 2009 r., sprawozdanie ze stosowania kryteriów określonych w art. 12 do celów rocznego podziału zasobów między państwa członkowskie oraz przegląd stosowania tych kryteriów, wraz z wnioskami dotyczącymi zmian, jeśli uzna to za konieczne;
- b) do dnia 31 grudnia 2010 r., sprawozdanie śródkresowe na temat osiągniętych wyników oraz jakościowych i ilościowych aspektów realizacji Funduszu, wraz z propozycją dotyczącą rozwoju Funduszu w przyszłości;
- c) do dnia 31 grudnia 2012 r. za lata 2007–2010 i do dnia 31 grudnia 2015 r. za lata 2011–2013, odpowiednio, sprawozdanie z oceny *ex post*.

Artykuł 49

Sprawozdanie końcowe z realizacji programu rocznego

1. Sprawozdanie końcowe z realizacji programu rocznego zawiera poniższe informacje pozwalające uzyskać jasny obraz procesu realizacji programu:

- a) dane na temat realizacji programu rocznego pod względem finansowym i operacyjnym;

b) postęp osiągnięty w realizacji programu wieloletniego i jego priorytetów w odniesieniu do ich konkretnych, weryfikowalnych celów, z podaniem wskaźników, wszędzie tam gdzie jest możliwe wraz z podaniem danych ilościowych;

c) kroki podjęte przez instytucję odpowiedzialną w celu zapewnienia wysokiej jakości i skuteczności realizacji, w szczególności:

(i) środki monitorowania i oceny, w tym system gromadzenia danych;

(ii) zestawienie wszelkich istotnych problemów napotkanych w trakcie realizacji programu operacyjnego oraz wszelkich podjętych środków;

(iii) wykorzystanie pomocy technicznej;

d) środki podjęte w celu przekazania i rozpowszechnienia informacji na temat programów rocznych i programu wieloletniego.

2. Sprawozdanie uznaje się za dopuszczalne w przypadku, gdy zawiera ono wszystkie informacje wymienione w ust. 1. Komisja podejmuje decyzję w sprawie zawartości sprawozdania przedłożonego przez instytucję odpowiedzialną w terminie dwóch miesięcy od otrzymania wszystkich informacji, o których mowa w ust. 1; decyzja ta zostaje przekazana do wiadomości państwom członkowskim. W przypadku braku odpowiedzi ze strony Komisji w przewidzianym terminie sprawozdanie uznaje się za przyjęte.

ROZDZIAŁ X

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE

Artykuł 50

Przygotowania do programu wieloletniego

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 17, państwa członkowskie:

- a) jak najszybciej po dniu 29 czerwca 2007 r., ale nie później niż dnia 14 lipca 2007 r. wyznaczają krajową instytucję odpowiedzialną, o której mowa w art. 24 ust. 1 lit. a), jak również, w stosownych przypadkach, instytucję delegowaną;

b) do dnia 30 września 2007 r. przedkładają opis systemów zarządzania i kontroli, o których mowa w art. 31 ust. 2.

2. Do dnia 1 lipca 2007 r. Komisja przedstawia państwom członkowskim:

- a) szacowane kwoty przydzielone im na rok budżetowy 2007;
- b) szacowane kwoty, jakie zostaną im przydzielone na lata budżetowe 2008–2013, na podstawie ekstrapolacji obliczeń szacowanych kwot na rok budżetowy 2007, z uwzględnieniem proponowanych rocznych środków na lata 2007–2013 określonych w ramach finansowych.

Artykuł 51

Przygotowania do programów rocznych na 2007 i 2008 r.

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 19, przy realizacji programu na rok budżetowy 2007 i 2008 zastosowanie ma następujący harmonogram:

- a) do dnia 1 lipca 2007 r. Komisja przedstawia państwom członkowskim szacowane kwoty przydzielone im na rok budżetowy 2007;
- b) do dnia 1 grudnia 2007 r. państwa członkowskie przedstawiają Komisji projekt programu rocznego na rok 2007;
- c) do dnia 1 marca 2008 r. państwa członkowskie przedstawiają Komisji projekt programu rocznego na rok 2008.

2. W odniesieniu do programu rocznego na rok 2007 wydatki faktycznie poniesione między dniem 1 stycznia 2007 r. a datą przyjęcia decyzji w sprawie finansowania, zatwierdzającej program roczny danego państwa członkowskiego, mogą kwalifikować się do wsparcia z Funduszu.

3. W celu umożliwienia przyjęcia w 2008 r. decyzji w sprawie finansowania zatwierdzających program roczny na Artykuł 2007 r., Komisja zaciąga wspólnotowe zobowiązanie budżetowe na 2007 r. na podstawie szacowanej kwoty, która ma zostać przydzielona państwom członkowskim, obliczonej zgodnie z art. 12.

ROZDZIAŁ XI

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 52

Komitet

1. Komisja jest wspierana przez wspólny komitet „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, ustanowiony decyzją nr 574/2007/WE (zwany dalej „komitetem”).

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 i 7 decyzji 1999/468/WE.

Artykuł 53

Przegląd

Do dnia 30 czerwca 2013 r. Rada dokonuje przeglądu niniejszej decyzji na podstawie wniosku Komisji.

Artykuł 54

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejszą decyzję stosuje się od dnia 1 stycznia 2007 r.

Artykuł 55

Adresaci

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich zgodnie z Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską.

Sporządzono w Luksemburgu dnia 25 czerwca 2007 r.

W imieniu Rady

A. SCHAVAN

Przewodniczący